

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Ludovici Schönleben, Carnioli Labacensis, SS.
Theologiae Doctoris, Protonotarij Apostolici,
Archi-Diaconi Carnioliae Inferioris. Horae Subsecivae
Dominicales. Sive Discursus Sacri De Tempore ...**

Cum quadruplici Indice I. Discursuum. II. Locorum Sacrae Scripturae. III.
Rerum & Verborum. IV. Historiarum & Mythologiarum

Pars Aestiva Et Autumnalis A Pentecoste Usque Ad Adventum. - Annexis
aliquot Panegyricis Academicis.

Schönleben, Johann Ludwig

Salisburgi, 1676

Appendix Allocutionum Academicarum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47093](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47093)

APPENDIX

ALLOCUTIONUM ACADEMICARUM.

EMultis quæ aliquando junior lusi, pauculas hic exhibeo Academicas Allocutiones, affectui potius meo in substratam materiam, quàm utilitati Lectorum velificans: Et cum primæ parti nonnullas inseruerim, secundæ etiam libuit addere quæ sequuntur:

<i>I. Panegyricus Magnæ Matri Virgini sine macula Originali Conceptæ, scriptus Anno 1649. cum Viennensis Academia exemplo & hortatu Augusti Cæsaris Iuramento se obligavit defendendi Piam de Immaculata Conceptione sententiam.</i> <i>II. Panegyricus Dies Martis, S. Leopoldo Marchioni Austria dictus Vienna in Cathedrali.</i> <i>III. Panegyricus Pia Ambitio, SS. Cosmæ & Damiano MM. Patronis Medicæ Facultatis, dictus Vienna in Cathedrali.</i>	<i>IV. Panegyricus Funeris, sen Inferiæ Austriaco-Academicæ, Fundatoribus, Benefactoribus, Doctoribus Academicis in primo Anniversario dictus Anno 1652.</i> <i>V. Panegyricus Funeris Reverendissimi D. Ioannis Augustini Zverger Cathedralis Ecclesiæ Viennæ Præpositi dictus in Cathedrali Anno 1648. die decima obitus.</i> <i>VI. Panegyricus Funeris Illustrissimo Iuveni Michaëli Adamo Baptista S. R. I. Comiti ab Althan, dictus Vienna Anno 1648. die octava obitus.</i>

MA-

MAGNÆ MATRI
VIRGINI

Sine Macula Originali Concepta
PANEGRICUS

SCRIPTUS

FERDINDO TERTIO
AUGUSTO

Pio Justo, Mariano

Immaculatæ Conceptionis Jurato Pro-
pugnatori & piè Conjuratis in eandem Pieta-
tem Academicis Aufriaco-Viennensibus.
Anno 1649.

*M*ARIÆ Concepta sine macula, plene
gratiâ publico voto Angelicum
AVE diximus, FERDINANDE
CÆSAR, MAGNIFICE D. RE-
CTOR. PROCERES ACADEMICI.
A cuius enim potius nomine oratio-
nem hanc vel Panegyricam vel Eucharisticam tam
sacro die, tam frequenti in confessu vestro, tam no-
bili exemplo, conspirantibus in eandem sententi-
am Academicis auspicemur; quàm ab eo, quo nul-
lum gratius post DEUM vestris auribus, nullum
salutarius animis accidere potuit, imò debuit: aut
cuius jucunda salutatione celebritatis huius profe-
qua-

quamur lætitiã, quã eius cui ad aras supplex *Universi-
tatum Germaniæ antiquissima*, novã pietate veteri debito ; Sa-
cramento novo, affectu veteri se consecravit. Atq; utinam
tam facilè mihi esset de illius laudibus æquè facundè ac co-
piosè differere, quã facilè fuit exordiri à nomine, perfice-
rem sane hodiernã die, ut nemo non intelligeret, tantum ex
huius voti nuncupatione *Academiæ nostræ* accedere orna-
mentum, quantum priora sæcula tametsi excultissimis su-
perba ingenijs, summis aucta honoribus, amplissimis dota-
ta immunitatibus nescierunt. Sed avocat me à desiderio meo
argumenti amplitudo, & dignitas, ut cum nonnulla de *Vir-
gine immaculatè concepta* debeam, de Te *Augustissime Cæsar* hu-
ius solennitatis auctore pijsimo multa velim, de vobis *Academi-
ci Proceres* non pauca etiam possim dicere ; penitus igno-
ret oratio quo eluctetur ; quid securius taceat, quid felicius
eloquatur. Tene ego pulcherrima *sine omni labe Virgo* tace-
am ? abutar tempore nisi eam laudem cui totus hic dies im-
penditur. Tene omittam *pijsime Cæsar Auguste FERDI-
NANDE* ? ingratus sim, nisi aliquid gloriæ quam hodie con-
sequitur Universitas in te derivem, cuius exemplo & præ-
sentiã hæc celebritas nobilitatur : Vosne *Academici Proce-
res* præteream ? nescium me profitebor officij, nisi ad eos
orationem traduxero sine quibus hæc dies tam læta non
esset. Magna hæc ut de singulis taceam, maior ut de iisdem
eloquar sollicitudo. An de *Virgine sine macula concepta* verba
faciam ? at elinguem me facit illa ipsa quæ divinum concep-
tit verbum. An de *Te Augustissime Cæsar* ? at qui Te coram
laudat, is nescit gloriosius Tibi videri laudis meritum, quam
præconium. An de vobis *Proceres Academici* ? at soli hanc vo-
bis laudem non arrogabitis, qui non vovistis sine exemplo.
Temperabo igitur dictionem meam damno quidem volun-
tatis, sed officij compendio ; ut licet plura tacere cogar, quã
possim eloqui, de singulis tamen aliquid dicere voluisse vi-

Dom. Pars II.

H h h

dear,

dear, cùm dixerò de Augusti Cæsaris pietate. In illo siquidem hodierna potissimum exultabit oratio, à quo tantæ in populo utilitatis, in magnatibus imitationis, in posteris gloriæ, in nobis devotionis, in Deipara Patrocini jacta sunt fundamenta. Nihil, nihil *FERDINANDE Cæsar* vel ad majorum tuorum sequelam feliciter, vel in præsentium temporum emolumenta utilius, vel ad securæ posteritatis memoriam gloriosius agere potuisti, quàm ut Te tuamque *Serenissimam Domum*, subjectos populos, Provincias, Regna, Imperium Romanum tutelæ Virginæ, tam raro pietatis genere, tam inusitato ritu consecrasses. Velim *Academici* meminisse vos luctuosi illius temporis, quo impunè per universam prius Germaniam, quæ multarum fuit hætenus Tragediarum theatrum Balthicus grassatus furor, impotenti deinde fastu minabatur Austriæ vastitatem. Quæ tum hominum consternatio, quæ ordinum confusio, quæ rerum perturbatio fuerit; quanti insultantium hostium turbines hanc ipsam urbem velut navem concussam & jam inclinantem everfuri timerentur; cum in communi propè desperatione perire cum omnibus, singulis videretur solatium, malo in cogitatione vestra relinquere, quàm in oratione mea ponere. Illud æquiore prudentiæ vestræ trutina examine, & quantum hæc urbs nobilissima, subjecti populi, socij nominis Austriaci, boni omnes *Cæsari* debeant reputate. Omnium petebantur Cervices ut unus caderet *FERDINANDUS*, unus stetit in excubijs *FERDINANDUS* ut omnes servaremur. Pugnat miles *Cæsari*, *Cæsar* sibi, & militi imò stabat in acie *Cæsareus* exercitus, solus *Cæsar* præliabatur. Quâ vi? quâ manu? quo armorum genere? *Austriacâ Pietate*. Ad eius pietatis ignem recocta militis arma, feliciter induruerunt, ut impendentes cervicibus nostris prædonum gladios haberent. Nimirum virtus cum sanguine descendit in nepotes & in heroicorum filiorum sanguinem divina parentum

tum

tum integritas derivatur ; Hoc à RUDOLPHIS à CAROLIS, à FERDINANDIS didicerat FERDINANDUS. Videor ego mihi etiamnum videre sedentem ad majorum imagines, & ex illorum fortuna suam sibi effingentem, hæc secum divinâ illâ mente recogitare. Natus es FERDINANDE eo loco, quem isti tuæ ac posterorum ornarunt felicitati, dederunt illi periculis & laboribus, quod tu servares *pietate*. Habet ars regendi hanc potissimum gloriam à majorum vestigijs non recedere. Pij suere majores tui, omnino iisdem virtutibus fulcitur imperium quibus comparatur. Tu Rudolphe sanguinis nostri Cæsarum purpurâ exornati auctor DEUM sub velo panis latentem veneratus. *Tuis* fatis mea ego video respondere. In symbolo crucem (qua Tu pro sceptro usus es) præfero, ut regam *pietate*. Tu FERDINANDE I. extensum in Aquila Cæsarea velut in Cruce DEUM hominem imperij auspicem habuisti : Ego in bilance Justitiæ. Tu FERDINANDE II. genitor felicissime, in extremis laborantis imperij malis ad pietatis asylum ad MARIAM Generalissimam Tuam confugiebas. Docuisti, didici, nihil piget exercere quod didici. Tu LEOPOLDE patruæ eadem arte & duxisti exercitus, & erexisti trophæa ; tibi *Pietas ad omnia utilis*. Amplector meorum exempla. Age Ferdinande avitæ virtuti servias oportet, & *Pietatis* incremento : deflectis à majoribus nisi premas vestigia ; imò nisi prævertas : DEUM, animum, majores, nomen sequere : **FERDINANDUM** Te *pium* & sentiat homines & salutent. Meministi *Augustum parentem Deiparæ Virgini sine macula Conceptæ devotissimum*. Octavam Decembris diem solenni sacrorum usu celebrem per subjectas Provincias habuisse. Filius es si promotes, Pius es si auges Magnæ Virginis venerationem. Tuo hic opus exemplo. Occultis vinculis Principes subditorum animas ad imitationem sui rapiunt, & eos rectè facere docent, jubentque faciendo. Cæsa-

rum vita censura est, actiones præcepta, exempla imperia. Hæc & similia cum secum meditatur Augustus; Num nobis observatur ob oculos animosque architectus, qui ruinam minitanti Basilicæ, suppositurus columnam, nobiles orbe toto regias explorat, ut constantem unam & absolutam perfectionem ex aliorum fulcrorum quasi adumbratione constituat? verbosâ tantum est pietas, quæ nihil agit, *Austriaca* nunquam otiaur, vera non est quæ non crescit; *Ferdinanda*, ut palma inter adversâ sublimes in Cœlum palmas exporrigit. Adeste animis vos quoque qui abestis corporibus, & Augustum palam inspectante populo; ad aras operante Pontificè, humi prostratum intueamini; cum DEO cum Deiparente fœdera sancientem audite: *Omnipotens sempiterna DEUS per quem Reges regnant, in cuius manu sunt omnium potestates, & omnium jura Regnorum*: hoc sapienter. Ego *Ferdinandus coram divina Tua Majestate humiliter prostratus*: hoc piè: *meo meorumque successorum & inclytæ huius Provinciae Austriæ nomine*: hoc amanter: *Immaculatam filij tui Matrem semper Virginem Mariam hodie in peculiarem Dominam & Patronam huius Archiducatus in voco & assumo*: hoc sanctè: *insuper voveo ac promitto eiusdem Immaculatæ Conceptionis festum, quod cadit in diem 8. Decembris, solenniter etiam quoad forum in hac Provincia quotannis prævio more Ecclesiæ consueto jejunio in eiusdem pervigilio celebrandum*. Hoc constanter. Quid tum postea? solus vovet, ne solus voveat. Vovet Cæsar, exemplum est, imperium est: sequantur Doctorum Lycea, imò obsequantur. Quid est Auditores? quæ vos repentina oppressit admiratio? Nescitis *Austriacos* ita pios esse ut in subditos etiam suam transfundant pietatem? Nolunt fortunam tenere præ alijs *Austriaci*, nisi & bonitatem; nec bonitatem nisi derivent in alios. Hæc magnorum est gloria, quòd non tam sibi, quàm subditis se natos putent. Affine quidam habent lux & exempla Principis, ut illa tametli
quieta

quieta ingenio & placida ignem nihilominus parit, sic debet ista in subditorum animis imitationem. Belle, bene factum! video vos hodie *Proceres Academici* virtutis Cæsareæ imitatores, omnium vestrum animi ex æquo & obsequium Principis, & pro virginæ Matris honore *pietatem* spirant *Austriacam*. Extant in vultu novi faces incendij, & in serenis frontibus animorum iudicia præleguntur. Austriaci estis, pone sequimini *Austriacum*, pone *Cæsarem FERDINANDUM M. Mariani estis*, novo hodie magnæ Virgini devoti Sacramento. Fortunati etiam olim in posteris, qui vobis acceptam referent *Marianam* hanc *pietatem*. A vobis novellæ propagines attrehent pietatis succum, quem olim transfundant in alios, & sancitum hodie cum Deipara fœdus in secururam perennare facient posteritatem. Hoc solo fortè censetis vos infelices quòd tam raræ pietatis genus posteris transmittere non potueritis, sine exemplo. Præivit *Cæsar*: nobilius pij estis, gloriosius fœderati. Pulcherrimum vinculum quo etiam ligantur Cæsares. Honestissima est sequela magnorum. Non dicam, ne solem facibus videar adjuvare, quâ sollicitudine, suaserit hanc sui sequelam, qua animi voluptate persuaferit *Piissimus Cæsar Universitati*. Legimus, audivimus, mirati sumus, & quis non in eas erupit voces. O nihil degenerem à majorum virtute sanguinem! O nobilissimæ radicis vegetam stirpem! O majorem propè fonte suo fluvium! ô filium! O nepotem! patre, avis, abavis optimis meliorem! Jam verò ad tam præclari commemorationem facinoris quis futurus sit posterorum sensus, planè nescio; si tamen ex vestro, si ex meo conjecturam facere vultis, eâ interius perfundendos arbitror voluptate, quæ potest esse maxima. Sic enim ego mihi persuadeo, ut nihil ad præsentium virtutum, quas in Augusto miramur Commendationem illustrius, ita nihil ad spem futuræ felicitatis certius, nihil ad fructum gloriæ nepotibus, per ma-

nus transmittendæ præclarius dici aut excogitari potuisse. Quid enim? an leve esse censebitis *Antiquissimam in Germania universitatem*, viris omni scientiarum genere ornatis-
 simis illustrem, nobilissimâ juventute florentem, concordi sensu, uno affectu, uno ore sententiam illam amplecti & profiteri, quæ Doctorum adhuc litigijs exposita, quamvis eam sacrorum Antistitum, summorum Pontificum decreta usque adeò probaverint, ut contrariam omnibus & singulis cuiusvis ordinis & conditionis regularibus ac secularibus sub pœnis & censuris Ecclesiasticis facto ipso incurrendis, seu publicè seu privatim propugnare, donec aliter à sede Apostolica statuatur, inhibuerint? atque utinam majoribus nostris illa iam olim cœpta *Deiparæ* veneratio altius sedisset in pectore, ac nullis temporum injurijs obliterassent, quod pijsimè sanxerant cum de festis cœteris, tum de festo *Conceptionis Mariæ* Academico more celebrando; audacius hanc nobis gloriam præ multis universitatibus præcerperemus. Nunc quia difficilius nobis est restituere diu desolata, quàm novis jactis fundamentis erigere, memoriam saltem præteritorum in præsentis partem lætitiæ admittamus. Do verba è statutis Facultatis Theologicæ ut avida antiquitatis posteritas meminerit se majorum vestigia premere, cum in honores jurat *Marianos*: *In omni festivitate Virginis gloriosæ Missa fiat solennis cum offertorio præsentis Rectoris cum tota universitate. Prima fiat in festo Purificationis in Ecclesia S. Stephani. Secunda in Annuntiatione apud PP. Prædicatores. Tertia in Assumptione apud FF. Ordinis B. V. de monte Carmelo. In Nativitate, in monasterio Scotorum. In Conceptione in Capella B. V. in littore.* Hæc majorum nostrorum commaterno ut ita dicam lacte hausta in *Deiparam* Pietas, quòd in oblivionem traducta sit, imputat temporibus, quæ summa imò pro suo jure miscent, & optimis insidantur legibus; quod velut rediviva hodie rursus ad Acade-
 mi-

amicos aliquã saltem sui parte revocata sit, vobis post *Augustissimum Cæsarem* debet *Proceres Academici*, vester in *Virginem immaculatam* affectus, in pijssimum Cæsarem obsequium, in commune universitatis emolumentum sollicitudo nullis retroactis quidquam concessura ætatibus, quæ optimam legem quibuscunque antiquatam injurijs hodie vel prudenter restituit, vel denuò sancitam, & novis auctam officijs feliciter stabilivit. Credo enim ego iam olim pari passu majores nostros in hanc abiisse sententiam quæ virgineæ Matris Conceptionem ab omni labe immunem pronuntiat, nisi velimus *universitati* nostræ injuriam illam palmarem infligere, quod optimis moribus ab optima matre Parisiensi videlicet universitate informata, leges ab illa acceperit & consuetudines, sed violârit; filiam se professâ sit, sed degenerârit. De illa sanè constat *Immaculatam Virginis Conceptionem* omni ope ac vi propugnandam jurato iam olim suscepisse. Quod Salmanticensis, Toletana, Complutensis, Cæsar Augustana, Ilerdensis, Terraconensis, Barcinonensis, Hispalensis Valentina, cæteræque Hispanæ Universitates dudum ante nos speciali decreto statuerint Parisinæ exemplo *Ang. Barb. Remiss. Conc. Trid. sess. 5.* ut nulli ad Doctoratûs gradum aditus pateat, qui prius juramento non promiserit, nunquam se *Immaculatam Conceptionem* oppugnaturum, minus ad nos pertineat per me licet (tametsi pertinere censendum ut probet in Matre filia quod sequuntur alienæ) illud fortasse vulnus aliquod afferre potest, quod nobis hanc gloriam præcerpsent Germaniæ Universitates *Sur. Anno 1501.* Colonenses & Moguntina quarum nostra antesignana est, utpote in Germania prima, nisi expectandum fuisset illud tempus quo summa in terris terrenæ dignitatis Majestas exemplo hætenus inaudito *pietate Austriacâ FERDINANDUS III.* præferret facem & sponte devotam Immaculatæ Virgini Academiam novis ignibus animaret. Facem dixi,

columnam dicere debui, quæ me dudum ad sese vocat nisi velitis illam Hebræi populi ductricem columnam divino illustrem igne intelligere, quæ pulcherrimi post hominum memoriam facinoris æternaturam famam è tenebris oblivionis vindicet, & ipsis quoq; à fidei luce alienis vespertilionibus eloquentem anni sui epigraphen, vel in nocte enunciet.

StatVaM hanC eX Voto porIt

FERDINANDVs tertIVs AVGVstVs

Non adijciam fonti aquam, soli lumen: hi radij à majestate funduntur Cæsaris, hi latices perenni scaturiunt origine. Habebit quod legat sera posteritas, quod laudet, quod imitetur, & quæri tamen poterit merito de fama, quod cœtera omnia in immensum amplificet, hoc facinus nescierit pro merito commendare. Feliciter Germane Hercules FERDINANDE columnam *Tuis* laboribus potuisti. *Non plus ultra*: quidquid restat post Calpen & Abilam si sunt Garamantæ occupet hostilis potestas: *Tibi* quieto esse liceat, columnam ponis in feras etiam nepotum ætates perennaturam. Hæc præpotentis fideris more, quid mirum? *pulchram ut Lunam* illi MARIAM imposuisti, residuos rebellionis vapores dissipabit, ut traducta ad pacis artes ingenia, artium suavitatem degustent. Hæc erraticum Imperialium Planetarum cursum firmabit, nec audebit amplius Austriaco Soli ullus Mars se opponere. Hæc in animos Principum potentissimis operabitur influentijs, ut inita tecum fœdera religiose deinceps velint colere, & mutuam augere felicitatem. Hæc suo colosso imminens Luna olim Othomannicam illam ecliphabit Lunam, eamq; ad menstruam nunquam reparandam adiget paupertatem. Ad exitum aspirat oratio, parebo & Legi à Vobis præscriptæ, & tempori. Plura propè dixi quam potui, pauciora quam debui ut justissima causa sit, & mihi nunc tacendi, & alijs sæpè dicendi. Principio finis respondeat, utramq;

utramque mihi paginam faciat *sine macula concepta* **MARIA**,
 quæ Alpha illum & Omega divinum Principium & finem,
 conceptu Martiali, finem belli, pacis principium Virgineo
 in utero comprehendit. Felices nos Academici, qui hodie
 tam pio initiamur Sacramento. Mariani huius fæderis
 aufpex **FERDINANDVS** est *Ter Augustus*: Symbolum Vir-
 go est pede protriti serpentis triumphatrix, Divinat **FER-**
DINANDUS; scientiarum amator est, suam vult crescere
 Academiam. Horoscopus vobis credite in Columna
Virgini immaculatæ posita designatum. Vetus deliræ Mathe-
 feos, apud Rabbinos circumfertur Oraculum: *Si luna Iovi*
coniuncta super caput serpentis collocetur, interimque scientiam à
DEO petas impetrabis. Fabula hæc illis sit, nobis transeat in
 veritatem. Deinceps scientias nostras debemus *Lunæ Iovi*
coniunctæ super caput serpentis collocatæ, Virgini nempe quæ
pulchra ut Luna, quæ caput, id est, peccati originem glorioso
 pede calcavit, de qua Tesiphon Divi Jacobi maioris discipu-
 lus. *Illa Virgo, illa MARIA, illa Sancta præservata fuit à*
peccato originali in primo instanti suæ Conceptionis, & libera ab
omni culpa & qui ita non senserit non consequetur: Invitus taceo:
 & idem alibi *Nequaquam Angelus Virgini diceret, Ave gratia*
plena, si in originali fuisset concepta. Nihil addo. Immeritò
 est Viennensis Academicus qui non dicit **MARIÆ Ave**
gratia plena. Tota pulchra es & macula non est in te
 ô **MARIA.** Dixi.

Dom. Pars. II.

Iii

DIES

DIES MARTIS

SIVE

S. LEOPOLDVS MARCHIO
AUSTRIÆ.

PANEGYRICUS

Nomine Inclytæ Nationis Austriacæ,
Dictus Viennæ.

Ellem DEVS immortalis fecisset, *Magnifice Domine Rector, Clarissimi Domine Nationis Austriacæ Procurator, Proceres Academici, &c.* Vellem inquam, DEVS immortalis fecisset, ut quos ego à sterili, & nullius adhuc incisione vomeris mitigato Eloquentiæ novali expectare non possum flores, eos clementissima melioris cujuspiam Austri, idest *Austriaci* Zephyri suspiria meæ adflarent orationi; sperarem sanè facturum me aliqua ex parte satis, tum expectationi vestræ, tum publicæ huic celebritati, quam *Divo LEOPOLDO Austriæ Marchioni ac Tutelari*, quotannis solennem, consuetâ vobis frequentia instauratis. Quanquam hoc nomine in tam spatioso iuxta & specioso materiæ genere nulli mihi elegantiarum flores, nullæ verborum supetiæ optandi sunt. Encomium omne *Divo LEOPOLDO* gratum est, à conscientia potius Virtutis propriæ, quam alienis suffragijs. Et ipsa illa fœcunda non minus quam facunda suimet laudatrix, pridem in animis vestris id omne deposuit, & peroravit feliciter, quod ego afferre possem in me.

medium, ut quod ab Oratore Novitio pondus desperat Oratio, à vobis debeat mutuam impetrare. Nihil proinde metuo ne argumenti amplitudinem dictionis inelegantia, & obsequij temeritate corrumpam. Ubi, facta diserta sunt, non opus est verbis scitulè ad delicias erotundatis, non lævigatis crystalli ad instar lenocinantis facundia vocibus, non pigmentis mollium dictionum Gynæcei cujuspiam acu & bysso intertextis. Utè sit materia, alienum est à genio meo, qui nolo auditoribus meis per blanditias fucum facere, aut proritandæ somnolentiæ molles verborum cunas, & pulvillos substernere. Inter raucos tubarum clangores, & in amænos tympanorum mugitus in area Bellonæ concepta oratio ferrea sit oportet, & in campum martium ferrea armorum segete fœcundum, non florido Eloquentiæ inspersum apparatu procurrat. In medijs hastarum gladiatorumque mucronibus ne rosæ quidem, quæ inter spinarum aculeos solent crescere locum habent. Inhorrescat ergo Martiali strepitu: inter tonitrua & tempestates, ceu solent margaritæ, lucem aspiciat, ut præsentì temporì accommodata esse videatur.

Præsentì, inquàm & quidem hodierno. Quis enim est nisi ignarus Virtutis *Austriacæ*, qui nescit votivam *Divo Austria Tutellari* diem, quotannis maiorum more, solenni ritu, in hac æde totius Urbis Principe celebrari solitam, mobile licet festum non sit, semper tamen eadem hebdomadæ feria recurrere? Habet hoc solenne Mensis November apud Austriacos, quod ejus dies 15. alia nunquam sit quam *dies Martis*. Miramini? ego verò efficiam, ut vestram potius miremini admirationem. Sit hodie Romanis dies Solis, sit Ecclesiasticis tabulis Dominica, sit ex Hebræorum placitis prima Sabbathi? *Austriacis* profectò alia hodierna dies esse nec debet nec potest quam *Dies Martis*. Hoc illi semper quacunpue in temporum revolutione illucescet fidus, hoc

astrum dominabitur, hoc ad felicissimas influentias radiabit. Nolite verò me Auditores ceu patriæ iniurium, ceu mali ominis augurem pronuntiare. Nihil indignum cogito, nedum molior; nihil in Patriam, nedum in patriæ patres? nihil in *Austriacos*, nedum in *Austriæ Tutelarem*. Severum est non diffiteor Martis nomen, sanguineum sidus, cruenti sæpè omne diluvij, sed nobis *Mars noster Divus LEOPOLDUS* optatissimam portendit felicitatem, Belli tumultum amica pacis otia excipiunt: & illa securissima censetur pax, quam Martis gladius vaginæ restitutus fancivit.

Parmulam inspicite gentilitiam scutum *Austriacum*: rubet, salva res est. Non totum rubet, medius candor Martialem distinguit purpuram, Aurora est solis prodroma, quæ inter purpuram subalbicare consuevit. Pellit aurora noctem, & optatæ pacis reducit serenitatem. Imò iris est pacis nuntia, quæ aptè ad solis Justitiæ reverberata splendorem, triplici ductu felicitatem pingit *Austriacam*, & in medio ceu via lactea candidam virtutem ducit.

Scio quod me factorum anterioris ætatis rudem existimare censores possint. Sed ego tacitò illorum & vestro non illibenter subscribo desiderio. Malunt illi & vos qui altius in religiosa vetustatis rudera perspicaces oculos inservistis gentilitiam *Divi LEOPOLDI* parmulam primis illis *Austriæ* ornamentis Alaudulis insignem esse, quam nive & purpurâ. Sit sit, nec tollet illa Martis nomen, nec omen pacis à *LEOPOLDO*. Nostis à plumeis Alaudarum galeis Martias volucres pronuntiarum Alaudas? Nostis Martiam Julij Cæsaris è *Transalpinis* conscriptam legionem ab Alaudis accepisse nomen, ut diffiteri nequaquam possitis etiam ab Alaudis laudem *Martis* accedere *LEOPOLDO*. Sed quid ego peregrina pro *LEOPOLDI* virtute conquiro suffragia; quasi aut tam imbellis fuisset *LEOPOLDUS* ut nunquam staret in acie; aut tam injuria posteritati antiquitas, ut bellicam *LEOPOLDI* gloriam oblivio sô silentio tumularet. Con.

Consulite fastos veteres, antiquitati aures, concedite : agnosceatis LEOPOLDUM genuinum Martis pullum, *Austriacæ Bellonæ* partum, vix dum lucis usurâ recreatum, & jam Martis clypeo velut cunis exceptum, allisissè vagitum umbonibus, inter classica & armorum fragores adolevisse ad magna, neq; unquam fuisse Leunculum sed Leonem. Usq; adeò à paterno sanguine, ac materno lacte feliciter suxit in ætatis diluculo virtutem bellicam, avitam fortitudinem, magnanimitatè toti transfusam posteritati. Quid enim ? an leve id & usitatum censetis, quòd primos juventutis, penè dicerem pueritiæ annos pulcherrimo laudis genere, à militari disciplina petito exornarit ? festinavit nimirum adnata virtus in adolescente, ut cum ætatis cursum expectare vivax ardor non fineret, teneros adolescentiæ annos triumphalibus glorijs occuparet. Inferebat id temporis quo LEOPOLDUS adhuc emeriti Patris curas solabatur dulce delitium, repentino tumultu improvisam universæ *Austriæ* vastitatem barbaries, lunatis agmina peltis, numerosus hostium exercitus suis è Scythiæ paludibus egressus, ad paternæ ditionis limites minax stetit. Cohorruit *Austria* ad primum illum armorum strepitum : timidi ad framearum fulgura patriæ oculi nictitaverunt, non nescij quod is fatalem machæram stringeret, qui Christianis omnibus unam vellet esse cervicem, & novo furore quoties in campum procederet antiqua caligulæ vota renovaret. Quid verò LEO POLDUS ? latus ferro, sinistram Clypeo, frontem cruce, animum virtute munit, & professò patre, parva suorum contractâ manu obviam progressus hosti, stat in acie. Davidem credite Philistæo compositum. Stat tamen ; ubi & Ajax caderet, uno à morte palmo intrepidus, & audet jam non laceflitus ipse laceffere, audet Martiâ sed Christianâ & veteribus incognita Magiâ Lunam classico evocare, ac in terram detrahere. Quid multa ? Alaudarum legionem bonis

avibus secuta est Victoria, quæ in Lunæ cornibus confessura putabatur, & ubi cupressi semen jactum fuerat, *Austrie* laurus crevit. Pugnat, expugnat, aggreditur supergraditur; se periculo suos metu, patriam excidio liberat, feliciter! gloriosè!

Unum ad prodigia eius non virtutis sed Fortunæ forsân defuit, geminus antagonista, ut veriore sui nominis anagrammatismo diceret *LEOPOLDUS*, *pello duos*. Sed tamen si tunc non habuit, quæsitura erat cognata virtus hostem alterum quocum decerneret, nisi eum præmatura optimi parentis mors in *Austriam* revocasset. Ita *LEOPOLDUS* prius in sole quam folio, prius in pulvere quam pulvinari patriam tutatus est. Tunc verò primum natura mirata est, quod ante non viderat, posse pacis Iridem, etiam ex Lunæ refractione consurgere. Nullus enim abinde Barbarorum horror *Austriam*, nullus perculit hostilis Bellonæ metus, cum ad clavum sederet *LEOPOLDUS*, pacis deinceps cultor, & arbiter, non belli fulmen. Abstinerunt hostes à terra, ex qua experimento didicerant, nil sibi deberi amplius, nisi quantum sepulchro est satis. Usq; adeò in tempestatibus jactari necessum est, ut securam quietem obtineas, & duris exerceri eos, quos ad fructum gloriæ felicitas destinavit.

Verum jam pridem animadverto, quæ in meam panegyrim à multis cudatur censura. Egregium nempe ridetur laudis genus, quod ad celebrandos Indigetes, ab armorum usu, à sanguinis profusione desumitur. Rectè quidem & mecum sentitis: huiusce modi laudum argumenta melius ad exornandam Ethnicorum Barbarorumq; famam facere, quam Divorum: Magnam hinc succidi encomiorum segetem, ubi præ animo laudatur corpus, ubi omnis panegyrici materia, intra mortalis gloriolæ fines coercetur. Militarem fortunam ac fortitudinem, palmarem esse eorum laudem, quorum animus veras destitutus virtute propriæ defectum
lucis.

lucis aliena sibi face compensat, non eo inficias. Sapientissime statuitis. Ego tamen militarem *Divi nostri* virtutem palmare in eo laudis genus non sine consilio rectè constitui, & ut desint aliæ hæc una illi *cognomentum Pij* adscribet. An quia qui hostile jugum à patriæ avertit cervicibus pius est in patriam? an quia qui armis fidem propugnat, in DEUM pietatem exercet? Non innitor tam manifestis. Sustinete verò tantisper amabo vos, & nigrum calculum suspendite, dum meam penitus sententiam intelligitis. Armatum laudavi non arma, *Martem* in ara propitium collocavi; non Ducem ad campum; quanquam victoriosus foret exercitus qui LEOPOLDUM Ducem sequeretur.

De DEO veteri Saxonum superstitione culto prodit antiquitas fuisse statuam Martis cum inscriptione: *Dux ego gentis Saxonum victoriam certam polliceor venerantibus*. Erat autem viri effigies toto corpore armata, dextra vexillum tenens, sinistra libram, in clypeo Leonem effictum, ad pedes abiectum ursum coërcebat. Hunc suum *Martem* Saxones corruptâ voce Irminful pro vulgari Hermansfaul/ quasi exercitus virorum columnam appellabant. Visebatur hæc statua, legebatur inscriptio Saxonibus, eventus nobis servabatur *Austriaci*, ut auspicijs, *Divi Tutelaris nostri LEOPOLDI Martis Austriaci* triumpharem. Vestros testor oculos, annon LEOPOLDI dextram militari signo insignem, annon Martio cataphractum vestitu corpus, annon ipsum nomen, si minus clypeum leoninum, in aris, in imaginibus agnoscat? Libellam fortè requiritis? à virtute illam petite *Justitiæ*, quam ut testantur fasti, Principem cum *pietate* semper coluit LEOPOLDUS, ut omnis propè mihi tollatur admiratio, quâ sæpè meipsum consului, cur amemus hodie nobis *Pios & Justos pro DEO & pro populo*, Principes imperare.

Sic igitur efformatum Ducem vestrum; Sic *Martem Austriacum* dum in ara statuitis, melius etiam subscribetis quam

quam veteres illi Saxones : *Dux ego gentis Austriacæ Victo-
riam certam polliceor venerantibus.* Sanè si unquam alias hic
Pium LEOPOLDUM fatebimini in patriam, in avitam fi-
dem, cum vestræ antesignanus Bellonæ, per victoriosas lau-
reas exultantem exercitum antecedit ; & si quæ post paca-
tos Imperij fines Baltici Neptuni monstra, septentrionalis
urfæ progenies iterum confurgat, quod cœlites prohibeant,
feliciter ducet in triumphum. Agite magnæ animæ pro fide,
pro patria, pro civium salute, pro aris & focis hæcenus præ-
liatæ. Hodierna vobis dies, *dies Martis est, sed Martis dies fe-
sta* vobis concessum est languentem ex diuturna Phleboto-
mia Germaniam solari, & clauso vaginâ mucrone, inoptata
pacis umbra conquiescere. Idem *Mars*, qui bellorum au-
thor, *pacis arbiter* & pater est. Eiusdem *Divi LEOPOLDI*
suffragijs cuius bella gessistis auspicijs, optatam etiam pa-
cem fancivistis. Sentio hic ego quantus mihi ad *Serenissime*
Domus Austriacæ laudes se campus aperiat, & optarem satè
liber in eo procurrare, nisi frenos mihi definitum ex more
tempus iniiceret.

Fœcundus *Austriacæ Bellonæ* uterus non unum Orbi
propitium *Martem* dedit. Tot penè Bellatores numero, quot
LEOPOLDOS, ut non fortuito videantur imponi nomina,
sed quæ magnum est habitura progressum felicitas, in incu-
nabilis adhuc, ipsa sibi augur & divinatricis fieri cognoscatur.
Unius mihi silentium imperare nec possum, nec debeo, cu-
ius memoria nemini *Austriaco* non est gratiosa : LEOPOL-
DUM GUILIELMUM dico, illum Germanum Herculem,
Belgij Martem, solo minorem fratre. Huic hodie ut par est,
Austriaci omnes auspiciatissimum precemur natalem. Trium-
phet LEOPOLDUS. Etiam hinc dies hodiernus, quia
est natalis LEOPOLDI GUILIELMI *Austriaci*,
est *Dies Martis*. Dixi.

PIA

PIA AMBITIO
SS. COSMÆ & DAMIANI
MARTYRUM

Medicæ Facultatis Patronorum

PANEGYRICUS

Nomine Inclytæ Facultatis Medicorum
Dictus Viennæ.

Xcellentissimi Facultatis nostræ Tutelares Divi Cosmas & Damianus jura nec dicere, nec tractare assueti jure tamen nobiscum agunt hodie, cum debitum sibi exigunt Panegyricum. Reum ego me profiteor, & ne insperatò decretoria in me feratur sententia, debitas summis Oratoribus partes postremus ultrò suscipiam. Quisquis agnoverit mei medullam consilij, excusabit temeritatem. Consulta temeritas virtutis habet locum in Divorum laudatione. Et licet Tutelarium nostrorum dignitati non respondero, meæ nihilominus consulam necessitati. Solennis hæc Philo-Musis industria, ut eos sibi demereri studeant, quos noverint plurimum sibi posse patrocinari. Pro me igitur nihil dicam; pro illis pauca. Ita & meo me exsolvam debito, & Divorum celebrabo laudes ex merito, quod me præstiturum existimo, si ostendero fuisse *Ambitiosos*. Absit verbo invidia, & cui medicinam ars nulla potest præscribere, dens caninus. Habent aliquid solenne Tutelares nostri

Dom, Pars II,

K k k

ul.

ultra communem cœterorum fortem, quod primâ fronte pollicetur aliud, aliud tegit. Malo granati cortex unum videtur abscondere, multiplicem abscondit fructum. Lutulenta sæpè conchula pretiosissimam celat margaritam. Obscura nomina maximos velant animos. Suspectum *Ambitionis* vocabulum præstantissimam exhibebit virtutem. Erravimus hæctenus AA. erravimus, vel nobis iuxta & Jurisperitis injurius fuit, qui cecinit *Dat Galenus opes, dat Justinianus honores*. Divi Tutelares nostri nec opes habent, nec amant; honores & habent & ambiunt. Aut illi igitur Tutelares nostri non sunt, aut nos oportet *ambitiosos* esse, ac pro divitijs honores admittere. Quanquam si huius foret sive loci sive temporis, nihil morarer, quin evincerem Medicis honores summos & olim collatos & hodie debitos ad invidiam usq; & æmulationem. Statuite quibus sagaciora consilia mentis consistorium occupant, quid illi debeatur scientiæ, cuius DEUS ipse primus author & probator, quam ab Angelis suis, ab ipsomet Filio unigenito exerceri voluit ac doceri. Oculorum usum Tobias Raphaëli debet Archangelo: Christi servatoris virtutem in ægrorum curatione universa olim Judæa mirata est cum *pertransibat & sanabat omnes*. Ex eius deinde Lycæo Discipuli omnes Medicinæ Doctores creati, quibuscunq; ægris manus imposuissent, curabant. Sed hæc missa facio, neq; enim scientiæ laudem dictionis meæ habere volui argumentum. Suos illa habet tam felices laudatores quàm multos, tam dignos quàm eloquentes. Divis debetur Tutelaribus quidquid hodie dicitur, atq; utinam non diceretur per injuriam, quam illis utiq; infligit, quisquis se parem eorum meritis esse credit encomiasten. Mihi facultatem virium animi compensabit conatus. Palmare verò eorum debet esse præconium. *Ambitio*: odiosum nomen, pulcherrima virtus, & quæ alijs solebat in parte laudum constitui, mihi hodie sola est Panegyrici argumentum. Abavos
proa-

proauósq; & per copiosos annalium fastos deductum splendorem natalium non exspectate. In censum nostræ laudationis venire non debent, quæ sunt aliena. Vera nobilitas ex moribus potius constat quàm maioribus. Nemo antecessorum in nostram laudem vixit. A quocunq; patre parvi juxtà nascuntur ac magni, nec habent aliunde parvitatem & magnitudinem, quàm à se ipsis. Est quod in Divis Tutelaribus nostris admirer si non celebrem, ingens ille animus quo diuitias sponte in sinum involantes constanter recusauerunt, & noluerunt ab ijs occupari pectus, quod vel iam Deo plenum erat, vel impleturo parabatur. Sed enim intra huius temporis & dictionis angustias arctari non debent, quæ peculiarem sibi merentur laudationem. Obturauerunt tamen ora Divi nostri Tutelares loquaci & infrunito vulgo, quod medicam quæstuosam magis quàm salutarem, exactivam quàm sanativam calumniatur. *Quo nomine vos appellabimus (ut elogio & verbis Ecclesiæ Orientalis utar) Ministros an Medicos? tam animorum quàm corporum, & insanabilium ægrotationum: qui ex thesauris diuini spiritus medicamenta saluberrima proferentes, arcanâ quadam & sacrâ chirurgia sauciorum vulnera persanatis. Officina vestra medica inexhaustus quidam est fons, qui quo sæpius hauseris, eo copiosior affluit; quiq; effusus redundat, & quotidie exhaustus impletur. Gratis accepistis, gratis datis. Credi-derim profectò Divos Tutelares nostros laudatissimum illud iusiurandum Hippocratis altè demisisse in pectus: In quamcunq; domum ingressus fuero, ad ægrotantium salutem ingrediar. Hinc æquissimo jure in Menæis Græcorum, Anargyrorum nomen, idest sine argento, velut breve, sed æternaturum apud memorem posteritatem ægris sine pretio locatæ liberaliter operæ pepererunt elogium. Vera hæc est sine argento Philosophia, promptior animus sine onere ad rerum superlunarium contemplationem.*

Prætereo arctissimam illam & verè Germanam con-

K k k 2

cor-

cordiam, qua geminorum instar jugalium coniunctis viribus laborabant, aut velut conspicuam cœlesti luce bigam unius mentis, unius genij, domicilij, virtutis possessores vehere videbantur. Sacrum profectò ac venerabile fratrum par unà euntium, unà laborantium, unà medentium geminorum potiùs quàm germanorum. Nihil adduco de liberali eorum iam inde à primis teneræ ætatis annis educatione, & haustis feliciter Christianæ fidei rudimentis : nihil de eius propagandæ studio ac zelo planè singulari, qui naturam ignis sepulti sub cinere imitatus, ad modicam persecutoris auram emicuit, non in favillas sed flammæ. Sibi videlicet ignis semper similis est. Vrendi virtutem in latebris non exiit sed auget, ut exardescat in incendia. Huius impetu agebantur Divi ad ægrorum domicilia, quæ si defecissent, orbem sibi fecissent Nosocomium. Parva hæc ego & singula & omnia in Divis nostris Tutelaribus existimo, tametsi forent summa in alijs. Pro magnitudine scilicet animorum, mensurantur virtutes : & tantò illustrius merentur encomium, quanto graviorem habuerint sectatorem. Unum porrò est quod *Excellentissimos* illos facit sive *Medicos*, sive *Tutelares nostros*, quòd nullis fatigati laboribus, nullis territi Tyrannorum crudelitatibus, omni contentione ac studio purpuram *ambierint* feliciter *Ambitiosi*. successit conatus. Nec oleum perdididerunt nec operam. Quo verò creditis illos ornatos paludamento, quâ purpurâ prætextatos ? an eâ quam cupidi vanitatum venatores dies noctesq; anhelant, quæ Cæsarum Regumq; tegit latera, quæ sæpè sæpius nomini tribuitur non homini, maiorum potiùs quàm morum meritis ; pro qua ingentibus votis levi Fortunæ litatur, eiúsq; basiantur manus flagra subinde in competitores vibraturæ ; quæ plerunq; innocuo tincta sanguine dedocet erubescere ad crudelitatem ? olim sanè paludamenta Regia nullus è Tyro succus, nullus coctus murex ad vota saturabat. Purpura credi non potuit

potuit priusquam humano sanguine inficeretur. Apage hæc crudelissimæ vanitatis portenta, & propudiosos insanæ *ambitionis* ornatus. Scelera gestatorum loquebatur hæc purpura non virtutem; servile ac infra abiectissima mancipia retrusum hominum genus, non dignitatem: & veluti suis præfixa foribus hedera inhumanos denuntiabat mores eorum, qui verecundiâ fronti negatâ, pallium velut occultaturum nefaria scelera, imbuerunt. Venalem sciebant in Tyrannorum ædibus meliorem purpuram Divi nostri, sed non alio pretio quàm eo, quo steterat DEO in carne agenti, imò patienti purpuratorum omnium antesignano. Unam illam esse quæ illustres natales non è parentum cineribus eruit, sed proprijs è flammis statuit tot ornat membra quot tegit, tot erigit nobilitatq; posteritati insignia, quot tortorum carnificumq; expressâ fuerit instrumentis. Huc omnis Divorum nostrorum cura, huc omnis contentio & labor collineabant. Videlicet *serpens, sitis, ardor, arena dulcia virtuti feliciter ambitionis* conatibus purpuram anhelanti. Imbellis miles qui suum nunquam vidit sanguinem. Ille præ alijs egregius censendus est, è grege licet fuerit, qui adversas in pectore cicatrices monstrare possit, & non semel per incisas Martio ferro venas aperta sanguinis profluvia contestari. Assurge hic anime, & Melitæis illis Cypriæ DEÆ catulis, ovi Ledæi pullis, qui non generosi in pulvere, sed in pulvillo degeneres credunt tamen se per otium adolescere ad felicitatem, oppone magnas animas, invictissimos heroës, purpuratos *Facultatis Medicæ Tutelares Divos Cosmam & Damianum*. Dignum DEO spectaculum geminorum heroum cum verberibus, aqua, igne, saxi, gladio, morte congressio. Archistrategi sui purpurati exemplo procurrun in maria, ignes, gladios: merguntur, ardent, decertant. Si desint ignes suo muneri & naturam exuant, quærunt maria: si maria se calcanda præbent, profundunt sanguinem, per rubrum mare purpurati

Reges ad pōrtum bonæ spei velificaturi. Age crudelissime Proconsul Ægææ Lyfia, multiplica verbera, preme, non opprimes. Jube vinctos in mare jactari, non demerges: venti & mare obediunt ei cui obediunt *Cosmas & Damianus*. Jube flammam subdi constructæ lignorum pyræ. Experiere in igne non esse Anargyros Cosmam & Damianum, qui sunt Anargyri, & curant sine argento. Quod tibi feralis rogas & pyra, illis est divini amoris distillatorium. In igne argentum examinat divinus Vulcanus amor. Jube implicari vinculis ligari heroës. Non arctatur virtus, etiam inter vincula patentissimos habet campos, & nescio an alibi latiores. Jube distendi equuleo, luxari artus. An credis te posse maiores facere quàm per suæ creverint augmenta virtutis? Per damna ramorum quercus, per vulnera & mutilationes heroës crescunt. Nemo factus est unquam maior, quin fieret seipso minor. Jube sub grandinante lapidum imbre heroës ingemiscere, arridebunt; nequaquam nescij, hos esse lapides, qui aliquando gemmarum vice ac unionum purpuræ futuri sunt ornamenta. Jube demum percuti gladio, cervice minui. Hæc pridem summa votorum fuit; hæc illa pulcherrima heroëm *ambitio* per gloriosum capitis vitæq; mortalis dispendium, per referata de collo sanguinis profluvia purpurari ad nominis immortalitatem. O laudabilem omnino, & facundissimis dignam encomijs *ambitionem*! O sincerissimum regalis purpuræ nitorem! O nobilitatem non fumosis maiorum imaginibus, sed exundante proprijs è corporibus sanguine gloriosam. Tu quid ad hæc devota gloriæ ad superstitionem usq; antiquitas? Dabisne Mutios spectatores distillantem in foco dexteræ? Catones post Lybicas syrtes ludibria serpentium, eijcientes non efflantes spiritum? Socrates neglecto defensorum patrociniocicutâ se proluentes? Porciam non parenti non coniugi degenerem, cum negasset Fortuna ferrum carbone vitam extrudentem? Vicerunt hi qui-

quidem illud momentum efflandæ animæ, sed eos aut indignatio vicit infelicioꝝ eventus, aut alienæ potentiaꝝ livor, aut maioris mali metus excussit. Deerant animi ad multas mortes, in longa servitute, exilio, paupertate. Hoc non est fortem esse, minora mala deligere; languentis est solamen animi, nec satis constantis sibi. Alios ego dedi hodie, qui paratiores erant ad subeunda tormenta, quàm crudelitas ad irroganda; qui poterant inter dolenda sibi ne dolerent imperare, & ipsi quodammodo pœnæ unde nascebatur dolor pœnas infligere, quibus per mille mortes unam mereri purpuram si licuisset, grave futurum non erat. Sed iam ego propè longiùs quàm par erat progressus orationis cursum ut sistam, columnas figo; idest Inclytæ Facultati nostræ Medicæ terminos felicitatis. A Græco Menologo Divi Cosmas & Damianus vocantur Photeinestatoi, styli, kai Pyrgoi aseistator: *Lucidissima columna & inconcussa turres.* Ab Andrea Pyra Græco item scriptore, *signa serena atq; illustria.* Ab alio nonnemine gemellum Castoris & Pollucis sydus. Principum signa, quibus veluti fulcris orbis machina innititur sunt columnæ. *Excellentissimi Facultatis nostræ Tutelares Principes* sunt quia Medici, purpurati quia Martyres. Medicorum solidæ doctrinæ hominis microcosmi moles innititur: & annon ideò *Excellentia* titulum Medici cum principibus hodie communè habeant relinquo in medio. Sanè ut indigo manum porrigere, prodesse, vitam dare virtutes sunt dignæ Principibus, ita vel propria, vel necessaria Medicis. Purpurati verò sunt nostri Principes, & purpurati in Oriente. Surgentis solis rubor, Orientalis purpura, aureum nobis benignissimorum siderum favorem, auream pluviam pollicetur. Non est unde meliorem nobis statuamus horoscopus. Associata unitas semper fuit felicitatis prognosticon, imber serotinus fecunditatis argumentum: Peculiaris favor & tutela superiorum, felicissimæ præludium beatitudinis. Verecundiam vero

rò nobis in vultu colliget hæc purpura nisi *Excellentissimos Tutelares nostros* revereamur ut Principes, honoremus ut purpuratos, sequamur ut Medicos, amemus ut Patronos. Dixi.

INFERIÆ AUSTRIACO- ACADEMICÆ.

Pijs Manibus

Augustissimorum & Serenissimorum Academiae
Viennensis Fundatorum,

BENEFACTORUM, RECTORUM,
DOCTORUM.

ORATIO FUNEBRIS

Dicta in Anniversario Viennæ Austriae
Anno 1653.

I quæ adhuc vobis Animæ immortales, mortalem audiendi facultas conceditur, adeste Magni Manes, *Augustissimi, Serenissimi, Archigymnasij Viennensis Fundatores; Magnifici Domini Rectores, Principes Academici; Reverendissimi Amplissimi que Domini Cancellarij; Magnifici Domini Superintendentes; Admodum Reverendi & Clarissimi SS. Theologiæ Doctores Collegij Cesareo-Academici Societatis Jesu Rectores; Spectabiles Quatuor Facultatum Decani; Venerandi earundem facultatum Seniores, Clarissimi Quatuor Nationum Procuratores; Illustrissimi, Illustres, Generosi, Nobiles, Sapientissimi*

tissimi, Consultissimi, Excellentissimi, Clarissimi DD. Benefactores, Doctores, Academici. Adeste, inquam, Magni Manes *Academici*, quotquot iam inde ab Anno Salutis M. CC. XXXVII. denati mundo Libitinæ veſtigal corpora veſtra tumulo intuliſtis; & hanc quæ vobis canitur nœnia, quæ vobis dicitur Panegyris, quæ vobis lugubri apparatu eriguntur cenotaphia, quæ vobis funereo igne accenduntur tædæ; audite auribus, videte oculis, æſtimate judicijs, probate affectibus, approbate nutibus, laudate linguis.

Sed ô parentalîs meæ dictionis frustratum exordium, vanam Apoſtrophem! quos, qualésve mihi deligo Auditores? qui orbi oculis, auribus, linguis, iam pridem conſumpti à vermibus difflu- xerunt infaniam, obriguêrunt in offâ, debita mortalibus omnibus metamorphoſi tranſierunt in ter- ram. Adeste tamen Magni Manes, & quidquid ve- ſtri adhuc ſuperest inſepultum, incorruptum, im- mortale, vel ſuperis iam tranſcriptum domicilijs, vel flammis adhuc repurgandum piacularibus: Veſtris ego meritis & in *Antiquiſſimam Germaniæ Uni-verſitatem* beneficijs deſtinatus Orator dicam ſinceriùs; quando nec aures mulcere, nec oculis ſervire, quibus caretis conſeſſum eſt; dicam libe- riùs quando nec veſtra me cenſura feriet, nec alie- na perſtringet invidia. Nemo in anteceſſores tam eſt impius, ut illis præcerptam velit, cuius ipſe eſt gloriæ ſtudioſus.

Quid verò dicam, & unde primum parentalîs erumpet oratio? An à veſtri doloris cauſa? abſit commemorare piacula, quorum meritis parenta- tur. An ab ipſa doloris acerbitate? Nolo augere dô-

lendi materiam, commemoratione doloris. An à solatijs, quæ ignium dolores attemperent? sed plurimos vestrum iam cœlo receptos non vanè conijcimus; & si qui adhuc estis temporariis mancipati flammis, alia non optatis solatia quàm ut Academicis Successorum vestrorum suffragijs, velut lacrymis aspersi pio refrigerio ardores minui sentiatis. Hæc hodie quidem ab Academico Senatu, ab universâ Academica Juventute consecuti estis impendia, quibus si ego factorum, & meritorum vestrorum laudator accessero, næ ego mihi videbor veterem illam visionem Prophetæ Academicis in theatrum educere, & ossa arida in viros animare.

Vos interim *Academici, Magnifice & Excellentissime Domine Rector, Princeps Academicæ*, cuius quarto auspiciatissimo Principatu hæc primum hodie communis toti Archigymnasio, antecessorum memoriæ sacra, in annos deinceps singulos à successoribus iteranda piè non minùs quàm prudenter suscipiter parentatio: *Magnifice & Reverendissime Domine Cancellarie, Magnifice Domine Superintendens, Adm. Rev. Coll. Cæsareo-Academici Societatis JESU Rector*; cœterique omnes, suis quique titulis illustres, *Doctores & Academici*, non tam Auditores, quàm spectatores estote. Procul gemitus, procul lacrymæ: gaudiorum nobis suggeritur materia. Constantem sapienti vultum etiam in acerbissimis doloribus Stoa imperat. Hic verò ne dolendi quidem occasio est, ubi gloriosa maiorum celebratur memoria. Imaginarium ego Mausoleum benemeritis erigam, pyramides statuam, pauca inscribam nomina: plura posteris. Quadringentorum & septemdecim annorum rectè factis una sufficere non potest Oratio.

Rur-

Rursum hæreo, Fundatorésne Principes, Duces, Archiduces, Reges, Cæsares commemorem, an viros de re literaria benemeritos, in Archigymnasio cum laude versatos ? usq; adeò difficile est vivis de morte loqui. Scio hac in Basilica quondam Fundatoribus universitatis Austriacis, Archiducibus RUDOLPHO IV. ALBERTO III. LEOPOLDO III. communi Reverendissimorum Canonico- rum, & Universitatis Officio die 24. Julij annuè parentatum ; quod iam abolitum, quacunq; temporis iniuria ; si ut spes est, piè revocaretur, nihil ego de Fundatoribus dicendum haberem, sed cum de futuris mortales incerti simus augures, non cõmittam ut eorum hodie in Academicis hisce inferiorum primitijs excludatur memoria, quorum favoribus Academici Viennenses duraturam in ævum memoriam sunt consecuti.

Primas tibi RUDOLPHE Archidux Habsburgo-Austriacæ, Magnanime, Ingeniose, Fundator, ALBERTI II. sapientis primogenite. ALBERTI I. Cæsaris nepos. RUDOLPHI I. Cæsaris pronepos, quas se debere tota fatetur universitas, gratias dico immortales. Animam tuam Cœlo transcriptam nihil ambigimus, qui etiamnum hac in Basilica, offsa tua integerrima scimus quiescere. A nobis nisi gratam memoriam exigere non potes : hæc vivax adhuc mentium nostrarum inquilina, Pythagorica quadam metempsychosi transfusa in posteros, perennabit. Ac veluti immortalis anima sui corporis membra, ita illa omnium Academicorum individua percurrent. Ponimus tamen exuvijs Tuis Mausoleum, non Artemisiæ marmoreum, sed sapientiæ imaginarium : imò & Artemisiæ. Neq; e-

Laz. Piess.

nim hoc nostrum longissimè abludit ab illo veteri,
nisi quod meliorem tegit Principem. In utrôq; stu-
pemus miracula : in illo molem, sumptum, artifi-
cem ; in isto virtutum Tuarum Thaumaturgiam.
Addo ego frontispicio Epigraphen, quam cordibus
præsentium Academicorum inscribo.

RUDOLPHUS IV.
AUSTRIACUS

A Carolo IV. Cæsare Augusto, Sôcero
Primus Archidux nominatus ;
Magnanimus, à Principibus ; à doctis ingeniosus :

Ab Austriacis
FUNDATOR

Hoc uno titulo promeritus omnes.
Viennensis Universitatis olim inchoatæ,
instaurandæ

Primus **AUTHOR.**

In sapientis consilij societatem facilè traxit Fratres
ALBERTUM & LEOPOLDUM.

Quorum ille *Artem*, hic *Martem* toti spirabant.

Divo Colomanno Martyri Austriaco
Mausoleum Regio sumptu erexit.

Divo Stephano Martyri,

Basilicam veterem totam penè diruit,

Ut ampliorem, qualis nunc visitur, excitaret :

Turres utrinq; molitus,
Alterius fundamenta jecit ; brevi perducturus
ad apicem ;

Nisi moras mors iniecisset.

Septennium tantùm animosus Princeps toti
structuræ destinabat.

Quæ *septuagesimo vix* anno

Cælo

Piesp.
Laz Roo.
Gebuil.
Pies. Ma-
tensch.

An. 1363.
Roo.
Anno
1363.
Georg.
Eder.

Gundlsin.
MS.

An. 1363.
Roo. Piesp

Coelo minax stetit.

*Anno 1437
Haslb.
MS.*

Multum nempè interest, quis quid agat.
Præpositum & 24. Canonicos divino deputavit
Officiò;

Cum quibus & ipse nocturnas sæpè horas,
Clam domesticis, in templo decantavit.

Hæ vigiliæ Archiducis.

Ad longiorem mortis somnum erant apparatus:

Sanctè indormire Princeps debuit,

Qui tam piè didicerat vigilare.

At nunquam fundatur feliciùs,

Quàm ubi Munificentia cœlum provocat
in certamen.

Vix admotus Austriæ clavo 20. annorum Juvenis,
Anno M. CCC. LX.

Fundat Rudolphus in Aulæ foro Basilicam
Virgini Deiparæ Assumptæ,

*Fund.coll.
f. 1. MS.*

Imò Aulam Divi Leopoldi Marchionis Austriæ
vertit in Aulam Virginis,

Et juxta Carmelitanæ Familiæ domicilium
statuit.

Certat eodem Anno cœlum, & fundat

In *Rudolpho*, Serenissimæ Austriacæ Domui
Tyrolensem Principatum.

Gebroil.

Tam verum est,

Omnem pro cœlo munificentiam,

Fœnus esse in terris.

Stetit deinde *Rudolphus* ad gubernaculum
Unico lustro;

*Haselb.
MS.*

Ut seculo integro stetisse videatur.

Adeò feliciter Austriam

Rexit, ornavit, auxit.

Erga subditos,

LII 3

Dex.

*Ebinger.
Roo.*

Dexteram *serenissimam* semper habuit,
Sed tunc maximè cum aureum pluebat imbrem.
Ita ille annorum sex & viginti brevem ætatem
Seculorum factis implevit.

Jussus demum de statione decedere,
Cùm se piè ad sessoriam quietem comparasset;
Mediolano, quo Cæsari comes abierat,

Die 27. Julij Anni 1365.

Transmisit Cœlo animam,
Basilicæ huic à se fundatæ corpus;
In hac etiamnum est incorruptus:

Quia

Putrescere non possunt,
Qui beneficentiâ emunt Immortalitatem.
Sedens in crypta,
Supremi Judicis expectat sententiam;
Tam benè suæ causæ confidit.

*Piesp. Ha-
selb. MS.
26. Jul.
Roo.*

*Obijt Al-
bertus
Anno
1395.
Laz. Roo.
Eder.
Leopol.
probus ob.
An. 1386.
Strada.
Laz. Roo.
Matenes.*

Quiescite Magni Manes RUDOLPHI magna-
nimi, ALBERTI, Patris Patriæ, LEOPOLDI Pro-
bi, Fraternæ Triadis Archigymnasij Fundatorum,
quiescite : magnificè laborastis. Nullas vobis oculi
nostri effundunt lacrymas, à quorum oculis om-
nem lacrymam absterfit Deus : nullos vestris offi-
bus luctus, & doloris pulvillos substernimus, qui
stare aut sedere assueti, nec quidem mortui jacere
voluistis. Nulla sumptuosa erigimus cenotaphia,
quia ipsa hæc vobis tota est cenotaphium Basilica.
Admittite tamen accensas intra pectus nostrum
faces, non funereo fumantes igne, sed æternæ me-
moriæ flammis animatas ; quibus alimenta deesse
nunquam poterunt , quia beneficiorum vestro-
rum largitas, nullis ætatum terminis est circum-
scripta. Quiescite etiam Magni Manes ALBER-
TI II.

TI II. FRIDERICI IV. MAXIMILIANI. I. FER-
DINANDI I. FERDINANDI II. Cæsarum Au-
striacorum aliorúmque; Domus Austriacæ Augustæ
Archiducum Magni Manes qui Archigymnasium
vestrum fovistis gratijs, ornastis privilegijs, auxi-
stis impendijs, quiescite. Singulis quidem elogia
debeo, sed scribent alij felicius; ego intra angustos
temporis limites arctatus, quaternas tantum Mau-
soleo vestro erigam Pyramides quatuor Faculta-
tum; usus compendio temporis, cum dispendio
voluntatis. Vellem siquidem Doctorum, etiam eo-
rum, qui de Archigymnasio benemeriti pridem in
tenebris straverunt lectulum suum, lucis afferre a-
liquid, sed parendum est alieno potius imperio,
quàm privato affectui. Magnarum cogitationum
epitome non potest non esse obscura. Si ego igitur
vobis non accendero Theologi Manes. *Lux æterna
luceat vobis.* Si nomina vestra non recensuero non
curabitis: *nomina vestra scripta sunt in cælo.*

Surge Pyramis in Academicorum vivorum
animis, quadra, quia sapientiæ; marmorea, quia
perennatura. Primum latus primi Theologi no-
men occupet.

Magistro
HENRICO DE HASSIA
SS. Theologiæ Doctori Parisiensi
Primo
Viennensis Archigymnasij Philosophiæ
Professori.
Primo
Theologiæ in eodem Archigymnasio
Professori,

*Albertus
II. Ob.
An. 1439.
Fride. IV.
ob. Anno
1493. Fer.
I. obiit
An. 1564.
Ferd. II.
obiit
An. 1637.
Eyter.
Piesp. Stra.
Gebuit.
Maten.
MS.*

MS.

Eder.

Pri-

Primo

Collegij Ducalis Regenti,

Et Anno Salutis.

M. CCC. XCIII.

Rectori Magnifico, Principi Academico

Qui

Sanctitate pariter & doctrinâ illustris,

In scripturis Divinis exercitatissimus :

In probandis sententijs fundatissimus :

In statuendis resolutus : in refellendis acutus :

In dicendo, scribendôq; copiosus & abūdans :

Æternam sibi apud posteros omnes memoriæ
famam comparavit.Ab Academicis Viennensibus statuatam
meruit,

Ob egrègiè formatam Juventutem

In Philosophia rationali, & Mathematicâ :

Ob traditam subtiliter annis 12.

Theologiam Scholasticam & sacras literas :

Ob relictas universitatis thesauro.

Eruditissimas ingenij lucubrationes :

Tomos magnos quindecim,

Minores verò Tractatus supra viginti.

Quid amplius ?

Excedit omnia, quæ de Hassia dici possunt,

Ob assertam ferventissimè

Affectu, calamo, lingua

Immaculatam Virginis DEIPARÆ

Conceptionem.

Illi ergo Viro,

Archigymnasij Ornamento Principi,

Anno M. CCC. XCVII.

In Basilica D. Stephani ad altare S. Joannis

Evaſ-

*MS.**Edera**Ferd. Sa-
laz. de
Im. Conc.
Jo. Trith.
lib. de
Script.
Eccleso**Biblioth.
Acad.
Vienn.**Henr.
Hass. lib.
contra
FF. quos-
dam.**MS. A-
cad.*

Evangelistæ tumulto,
Quod semper debuit,
In suorum animis memoriæ ponit
monumentum

FACULTAS THEOLOGICA.

Quiesce sapiens anima : quiescite Henrici ossa,
& vobiscum reliqui Theologicæ Facultatis illu-
stres Manes Henrici de Oyta, quem unicum Uni-
versitatis Decus, Ecclesiasten egregium, Immacu-
latè Conceptæ Virginis Propugnatorem scripsit
antiquitas ; Nicolai de Dünckelspühel Archiduca-
lis conscientiaæ arbitri ; Thomæ de Haselbach, tot
penè voluminum scriptoris, quot annorum (idest
ferè 30) Professoris & Academici ad Basileense
Concilium triennio Legati, Petri de Pulka, Lam-
berti de Geldria, Thomæ de Argentina, Gregorij
Ariminensis, Friderici Staphyli, Claudij, Jay, Petri
Canisij, Martini Becani, Francisci Amici, aliorumq;
quorum ingenij doctissima opera Archigymnasio
munificè liberalitate relicta tot sunt, ut nullius a-
manuensis ætate scribi possint : quorum rectè fa-
cta & merita de Republica Christiana tanta sunt,
ut nullius facundia eorum sufficiat argumento.
Erit tamen, erit tempus ; cum in vestra quoq; E-
logia posteritas calamos acuet, & si non pro ve-
stris meritis, pro suis saltem solatijs universitas fa-
mæ pōsthumæ litabit encomia.

Jam verò ut alteram ponam Pyramidem, &
tempus monet, & suo id Jure postulat facultas Ju-
ridica. Quem hic, quem primò nominem, è tot con-
sultissimis viris? non extendam me ultra seculum, &
virum dabo, quo hætenus nihil vidit honoratius
Academia.

Dom. Pars II.

M m m

GEOR-

GEORGIUS EDERUS

Jureconsultus Cæsareus,

FERDINANDI I. AUSTRIACI.

Consiliarius.

Fisci Provinc. Inferioris Austriae Advocatus.

Vir scientiarum omnium & Artium,

Facultatum omnium nomine

RECTOR MAGNIFICUS.

Qui

Undecimum eo munere functus,

Felicissimè in Academicis honoribus consenuit:

Quasi fortuna uno in homine

Multorum fecisset compendium.

Ætate suâ

Cum Joanne Fabro, Friderico Nausea,

Viennensibus Episcopis,

Et Petro Canisio Societatis JESU Doctore

Ita calamos acuit in hæresim;

Ut meritò

Catholicæ Religionis Atlas in Austria

dici possit.

Universitatis Viennensis

Jura, consuetudines, reditus;

Vigilantia, consilio, autoritate

Conservavit, promovit, auxit.

Virorum adhæc literatorum memoriam

Ab interitu & oblivione vindicavit.

Tandem

Pro Ecclesia, Republica, Universitate

Magnis triginta & sex annorum laboribus

Immortuus

Anno M. D. LXXXVI.

Vitæ inter mortales actæ

Sexagesimo secundo.

Benè

*An. 1557.**pro Theol.**1558. bis**pro Iure**& Med.**1559. pro**philos.**1559. pro**Theol.**1569. pro**Theol.**1572. pro**Theol.**1579. pro**Jureconf.**1580. pro**Theol.**1581. pro**Jureconf.**1583. pro**Jureconf.**Eder.**Guil.**Mannag.**in sup.**plem. Ca-**tal. Redo-**rum.*

Benè tibi sit Magna anima, Georgi Edere :
meritis tuis par elogium non affero ; quia tu teipse
tibi es elogium, post fata superstes honoratissimus
Viennensium Academicorum. Adhuc, adhuc in
mùltorum vivaci memoria dicuntur tibi Panegy-
res in facultatibus singulis, quæ vivum te usq; a-
deò coluerunt. Ut juri suo cesserint, ac sponte sua
Rectorem te salutârint. Imò postulatus es ab ipsis ;
ut jura illarum conservares, jure titulis omnibus
Magnificus ; Theologus, Jureconsultus, Medicus,
Philosophus, hoc ipso quia Juris Academici defen-
sor. Vos etiam Consultissimorum Academicorum
Manes Georgij Sigismundi Seldij Germanorum o-
lim eloquentissimi, cui ab Hispano-Austriaco Mo-
narcha CAROLO V. ad palatinæ portæ vestibulum
prælata lux lucem dedit apud Historicos sempiter-
nam ; Joannis de Palomar, cui tantum tribuit Apo-
stolica sedes, ut Basileenfi Concilio Præsidentem
nominârît ; Joannis Sylvij, Aurelij Siculi ; Michaë-
lis Lochmayr ; Claudij Cantiunculæ ; Joannis Lu-
dovici Brassicani ; Philippi Gundelij ; Christopho-
ri Pyrckhaimerî, aliorúmque Jureconsultorum, qui-
escite, quiescite.

Viennensium Æsculapijs tertiam debeo Py-
ramidem, Quibus, aut cui ? omnibus certè ; at iam
tantum licet.

JOANNI CUSPINIANO.

Excellentissimo

Poëtæ, Oratori, MEDICO, Philosopho,
Historico.

Viro Clarissimo, Sapientissimo, Solertissimo,
Una ingenij arte, artium multarum.

Qui

M m m 2

No-

*Man. in
MS.*

*Eder.
Beyert.
Lansius.
Consul.
pro f. 24.
Petr. ^{King}
Crabbe in
Concil.*

*Mannag.
in MS.*

Nominis sui etymon expressurus in factis

Acutè

Lusit Poëta, ut delectaret ;

Vibravit sententias Orator , ut stimulet ;

Sauciavit Medicus, ut sanaret ;

Argumentatus est Philosophus , ut probaret ;

Perstrinxit Historicus, ut doceret ;

Semper

CUSPINIANUS.

Aulam

Igniariam quandam Officinam credidit,

In qua & belli & pacis cuduntur instrumenta ;

Aurum à ferro ; rubigo à metallis

Secernitur, dignoscitur.

Accessit :

Et illicò **MAXIMILIANUS I.** Cæsar

agnovit,

Quam aureum Virum educaverit

Viennense Archigymnasium.

Arcanæ Consiliorum Alchymix admotus

Solus cum solo Cæsare

Multam sæpè noctem pervigil

Seculum aureum eliquavit Austriacis.

Certè si Historicum.

Hæc inter consilia debuit agere,

Scribere non potuit, nisi

De Consulibus Romanis, de Impe-

ratoribus.

Cæterum securus à Jovis fulmine,

Quia Laureatus.

Plurium Monarcharum limina innoxius adiit,

Ipse tamen doctus fulminare, tonare,

Orator vi dicendi ; Calamo Historicus.

Rarum

*Mannag.
in MS.*

*Bibl. A-
cad.
Vienn.*

Rarum est inter tot ignes non aliquo afflari
Saltem fumo!

Ad Ungariæ, Poloniæ, Bohemiæ Reges
Cæsareus Legatus,

*Mannag.
in MS.*

Urbi Viennensi cum potestate Præfectus;
Coram Cæsare, tribus Regibus, & septendecim
Principibus Imperij, publico
in confessu.

*Cusp. in
Diav.*

Auditus Orator

Semper sibi similis, sapientum more,
sine fumo, sine fucō.

Sic nempè Galenus dum opem fert, non opes
tantum affert,

Sed honores etiam Justinianæos.

Quos inter Cuspinianum Sigalionem mors
esse iussit.

Anno M. D. XXIX.

Virum, à cuius eloquio pendebant Reges!

At non sentiunt Mortis imperia sapientes;

Nullis quippè monumentis concludi
possunt,

*Epitaph.
ad D.
Steph.*

Qui posteris ingenij sui relinquunt monimenta

Non adstringuntur silentio mortuali,

Qui Typographicæ studuerunt Eloquentiæ;

Ut perpetuò loquerentur.

Quiesce igitur & tu Joannes Cuspiniane, Ne-
mo est Academicorum, qui vel obliquis oculis tuas
inspexit lucubrationes; quin illicò Tibi apprecetur,
Cuspiniani molliter ossa cubent. Suspiria mittimus
in tumulum; si concederent boni cœlites, daturi
etiam cinnama, & totam Arabiæ messem, in qua
Phoenix Academicæ renascereris. Vos etiam Cuspi-
niano suppare Manes Wolfgangi Lazij de Repub-

M m m 3 lica

lica Romana. De gentium Migrationibus, de Austria, & Austriæ Principibus eruditissimâ librorum bibliothecâ editâ ad omnem antiquitatis cognitionem Clarissimi; Andreæ Richili summorum Pontificum Archiatri; Matthiæ Cornacis, qui mulierem, à quadriennali foetus mortui gestatione liberatam, sectione curavit ut denuo prolem conceperit; Bartholomæi Stoberi, qui suspendio enecti corpus Anatomico destinato experimento, industriâ suâ & fomentis Medicis, velut novus de cœlo Prometheus, in vivum hominem redanimavit. Benè etiam vobis Henrice de Woldonis, Galeati de S. Sophia; Nicolae de Herberstorff; Guilielme Pühlinger, Caspare Piripachi, Antiquissimæ Universitatis Doctoribus, Rectoribus Magnificis, spectabilibus Facultatis Medicæ Decanis, Viennensium Æsculapijs, quibus post Cuspinianum suas alij scribent, & perorabunt Panegyres.

*Mannag.
in MS.*

*Eder in
Catal.*

Ego quartam Academico Cenotaphio Pyramidem loco, & Philosophicæ Facultati inscribo, Illustrissimo nomine obfignatam.

Eder.

SIGISMUNDUS LIBER BARO
AB HERBERSTEIN.

Hæreditarius Ducatus Carinthiæ Camerarius
& Dapifer.

Augustissimorum Consiliarius, & Cameræ
Austriacæ Præsès:

Trium Cæsarum

Caroli V. Ferdinandi I. Maximiliani II.

Ad omnes penè Europæ Principes
Internuntius & Legatus.

Quid amplius?

Desine fortuna enumerare tót titulos,

Uno

Uno contentus est Sigismundus,
Quod nempe, quoad vixit, præ omnibus est
gloriatuſ;
Viennensis Academici Philoſophi Baccalaurei,
Sapienter!

*Tho. Lanſ.
in conſ.
Prov.*

Sincerioſem poſſideri beatitudinem ſtatuit
Ex moribus, quàm maioribus;
Et cæcam fortunam ſponte ſervire Politicæ,
Ubi hæc ſapientiæ face inſtructa eſt.
Philoſophiam morum & vitæ Magiſtram
ſecutus,
In Aulam recto Trieteridis curſu contendit.
Aberrare ab hoc ſcopo non potuit;
Si finis medio proportionatur.
In aulis Auſtriacis ſapientes Principes dicunt
Oracula.

Quæ feliciffimè excipiunt ſapientiæ ſtudioſi.
In aula liberalitatem exercuit,
Quam didicerat à Philoſophia.
Argumentum eſto:

Cœteri mortui nihil ſecum auferunt præter
ſeipſos:

Sigismundus mortuus
Septuagenario maior,
Ita nihil omninò ſecum abſtulit;
Ut nec auferret ſeipſum:

*Georg.
Wernh.
in Carm.
ad ſig.*

Nam etiamnum perennat in Illuſtriſſimis
Poſteris

Sigismundi virtus, ſapientiæ amor.

Bene iterum, iterumq; vobis Illuſtriſſimi Manes
Sigismundi ab Herberſtein. Quieſcite poſt Orbem
feliciter peragratum, poſt deſcriptam eleganti ſty-
lo Moſcoviam, poſt impenſam omnibus penè Acti-
bus

Georg.
Wern. in
pref. de
Adm. A-
quis.

Eder. in
Cat.

bus Academicis ac Disputationibus gratiosam præsentiam. Quiescite. Et qui vos velut umbræ, imò umbræ umbram sequuntur **Conradi** de Calcar, **Collomanni** Kollbeck; **Joannis** de Ruspach, **Lamberti** de Geldria, primorum ab instauratione Vienneſis Athenæi post **Hassiam** & **Oytam** sapientiæ professorum; **Georgij** Peurbachij, **Joannis** de Regiomonte, **Georgij** Tanstetter celeberrimorum olim Mathematicorum, **Joannis** Alexandri **Brassicani**, **Andræ** Dadij, **Martini** Eysengreini acutissimorum Philosophorum, **Conradi** Celtis, **Joannis** Stebii, **Joachimi** Vadiani, Poetarum quondam lauro, iam cupressu coronatorum, aliorum deniq; omnium è facultate Philosophicâ denatorum. Quiescite **Pij** Manes, & quas ego primus ad Academicos vita functos Archigymnasij interpretis non possum singulis impendere, ab alijs successoribus expectate panegyres. Ego iam semihorâ vobis propinquior, quam eram cum dicere cœpi, nihil ad vos dicam amplius, sed imaginario meo Mausoleo supremam appingam coronidem. Ad Academicos vivos, ad parentalis pompæ spectatores, Auditores convertatur oratio.

In publico hoc Universitatis totius Luctu, luctum omnem & dolorem proscrisimus, siccis oculis antecessorum Manes spectare jussi. Neq; aliter decuit maiorum facta relegere, qui nostræ vixerunt felicitati, illud potius luctûs occasionem præbeat, si gloriosa illorum vestigia negligimus, & aliam semitâ, metam properamus ad unam. Viam universæ carnis universitas nostra tota ingreditur. Breve est nos inter, & sepultos Manes intervallum. Serius aut citius attingemus, quem nobis offeſis di-
gi-

gitis commonstrant terminum Maiores nostri; sub falce & gladio vivimus, qui non ut Damocli solum è laquearibus triclinij, sed è conopæo thalami, ex floridis hortorum in-texturis, è viridariorum frondibus, ex aëre ipso, terrâ, mariq; impendet; casurus tandem aliquando, cum nutu suo DEUS filum abruperit. Hunc qui vultu immoto, explicatâ fronte, serenis oculis excipit, nec cervicem flectit petiturus inducias; is profectò & suæ memor fortunæ vivit, & gloriæ posteritatis, neq; perdit nomen in funere Theologi, Jureconsulti, Medici, Philosophi, Sapientis. Premamus Maiorum vestigia Academici, ne decretoria illa dies nomen nobis adimat sapientum. Non adimet, si nullâ non horâ præstolabimur tubam Judicis, VENITE. Infelices adhuc sumus, sed optimo cuiq; felicitatis principium est finis mortalitatis. Ad Hilaria tunc alacres nos evocari sentiemus, & claudemus supremam vitæ periodum olorino VIXI,

Dixi.

PANEGYRICUS
FUNEBRIS

In Exequijs

REVERENDISSIMI
D. JOANNIS AUGUSTINI
ZWERGER,

Phil. & Juris utriusq; Doctoris Sac. Cæs. Mai.
Confiliarij, Cathedralis Ecclesiæ Viennæ Austriæ ad S. Ste-
phanum Præpositi, Decani Kirembergensis, Episcopa-
tus Viennensis Officialis & in Spiritualibus
Vicarij Generalis.

Dictus Viennæ in Cathedrali
Anno 1648.

Atalis est hic annus Universitati nostræ, *Ma-
gnifice D. Rector, Proceres Academici, Spectabi-
les Facultatum Decani, Doctores Clarissimi, Or-
natissimi Domini Domini Auditores Academici.*
Summos Reip. nostræ viros, *Principem Aca-
demicum, & Cancellarium,* is qui supra Magni-
ficos totius *Rector est Universitatis* exauthoravit. Unum (si
locus aliquis in cœlo votis restat Academicis) optandum
est, ne in circulum redeat, qui tam fideliter servat ordinem,
cùm in ordinem redigit. Quamquam post geminam tanto-
rum virorum jacturam, fera nimium vota videri possunt.

Subla.

Sublato è vivis *Rectore Magnifico*, non alia maior potuit expectari calamitas, quam ut pone sequeretur mortuum, qui vivum proximè sequebatur: Fortasse metuebant boni superi, ne maturè nimis luctum deponeremus, quibus nunquam deest copiosa lugendi materia. In deterius pronos ad officium geminatae revocant calamitates. Sæpè qui uno telo saucius non ingemuit, alterius dolori cessit. Fortasse usq; adeò cœlo grata fuit Magistratûs nostri concordia, ut paribus pro utroq; calculis suffragia ferret. Solent candidos pro amicis calculos mereri amici. Unionis amantissimi cœlites, non facilè dissolvunt vincula humanitatis. Fortasse receptus cœlo *Rektor Magnificus*, diviniore expertus delicias, annuit *Cancellario suo*, eâdem secum, si sequi non abnueret beatum felicitate. Quos paria ligarunt voluntatum studia, ægrè seiungit locorum disparitas. Et philtum quoddam amoris sunt cœlestes deliciae, quas qui habet, non vult habere solus. Ut ut sit; viduata est Respublica nostra, *Rectore* nuper, hodie *Cancellario*. Geminum funus, gemina nobis acerbissimi doloris materia. Nempe & is qui *Magnificè* alijs *Licentiam* impertiri solebat, *Licentiatu* est: cuius *authoritate* & *consensu*, literarij honores dispensabantur, *exauthoratus*. Vixit ergò *Reverendissimus* & *Amplissimus* D. *Joannes Augustinus Zverger*, *Philosophiæ* & *Juris Utriusq; Doctor Sac. Cas. Maj. Consiliarius*, *Cathedralis Ecclesiæ Viennæ ad S. Stephanum Præpositus*, *Decanus Kirembergensis*, *Viennensis Episcopatus Officialis*, & *in Spiritualibus Vicarius Generalis*, & (quod nec ego sine doloris sensu dicere nec audire debent Academici) *Antiquissimæ ac Celeberrimæ Universitatis nostræ Magnificus Cancellarius*. Vixit inquam (nisi fallor) quartâ Septembris die Kirembergæ. Imò fallor. Nec quartâ Septembris die, nec Kirembergæ. Viennæ obiit. Diem nescio: annum scio. Quemcunq; enim eius vitæ annum dixerò, verum dixi. Si 1588. quo primam in terris aspexit lucem, jam tunc

moriendi fecit exordium, quod ad supremam nuper deduxit periodum. Prima in terris dies mortalibus mortis est initium: incrementis nostris paria sociantur decremента; novis auctibus novæ decessiones, & dum per momenta vitam protrudimus, per eadem momenta properamus ad finem. Nulla non dies gradus est ad terminum. Quæcunq; horula quam vivendo exigimus, decedit vitæ, accedit morti. Ultima stilla clepsydræ non exhaurit sed finit. Si annum quo in *Viennensi Archigymnasio publicus Philosophiæ Professor* Peripateticam cum dignitate cathedram occupavit; iam tunc etiam moriebatur. Assiduâ quippe repetebat memoriâ à sapiente discrimen constitui longam inter vitam & bonam; hanc paucis contingere, amari illam à plurimis, non tam sapientibus, qui amare quod nemini concedi solet, supervacaneum putant. Identidem ergo sibimet non vanus augur occinebat: *Moriendum est*. Et sanè *vera Philosophia* si Platoni credimus *mortis est meditatio*. Sapientissimè Philosophatur qui recogitando mortem, moritur ante mortem. Ingeniosissimum æstimo qui moriendi scientiam assequitur; utpote unam omnium difficillimam, quia experientiam non habet nisi unam. Longâ opus est speculatione, ut benè addiscatur quod citò fit, & tantum fit semel. Omnis nostræ difficultatis punctus mori est, & instar mediæ termini, cum quo si extrema non benè conveniunt malè argumentantur mortales. Sapientissimè Philosophatus est *Joannes Augustinus*. Diù ac sæpè argumentatus est ad hominem, cum se mortalem considerabat, non quamdiù sed quàm benè viveret sollicitus. Diù ac sæpè speculatus est, ut illa ex præmissis rectè sequeretur conclusio, quam solus distinguit Deus. Quo sanè Philosophandi genere consecutus est, ut una scientiâ omnes complecteretur scientias. Theologus mihi est qui ultimos speculatur *humanos actus*. Juris naturæ peritissimus, qui studet naturæ meliorem animum restituere, quàm acceperit.

Ex.

Excellentissimus Medicus, qui communi mortalium ægritudine longioris vitæ desiderio mederi potest. Astris non asteriscis digna sunt illius Opera Mathematici, qui maturè suum sibi delineat Horoscopus, & ex parallelis vitæ ac mortis lineis, spei suæ colligit magnitudinem. Rhetorem non dicam, qui inter Oratorium *dixi*, & humanum *vixi*, exiguum agnoscit discrimen intercedere? Poëtam non appellabo, cui juxta naturæ præcepta Mors syllaba communis est? Lauro se coronat, qui feralem capiti apponit cupressum, ne ad fatale vitæ arbitri fulmen cohorrescat. Jam verò si annum mortis eius dixero 1618. quo Cathedralis huius Ecclesiæ Canonicus renunciatus est, etiam tunc moriebatur. Divinis se mancipare obsequijs, & illa suscipere negotia, quæ cum solo tractantur DEO, nihil cum terrena vita commune habet. Unica hæc occupatio est, cui mortis conveniunt auctoramenta pariter & vitæ. Prælibatio quædam veræ beatitudinis est cum Deo familiaritas. Non agit in terra suæ pulchritudinis propolam DEUS, ex qua ijs solum jucundum exhibet spectaculum, qui ut nubes volant, & in terram non cadunt. Imò veriùs quia frequenti originis suæ memoriâ in terram cadunt, omni terrâ & nube sunt superiores. Si deinde annum 1636. quo eiusdem huius Cathedralis Ecclesiæ Decanum cœpit agere, omninò iam se mortuis adnumeraverat. Usq; adeò frequenti memoria computabat debitum, quod in prima lucis usura contraxerat, & componebat litem priusquam mortuorum Judex forum indiceret, & juris utriusq; Doctore in Jus Divinum vocato, de summa rei pronuntiaret. Neq; enim nesciebat incerti esse temporis, quæ concederentur induciæ; nemini quem ad tribunal natura citaverit aperiri comperendum diem. Si deniq; mortis eius annum dixero 1640. quo auspiciatissimis suffragijs, & Ecclesiæ huic Præpositus, & Universitatis nostræ Cancellarius jussus est, nihil aberravi, in maxima negotiorum & officiorum mole, cui

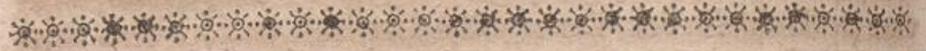
pares semel suppositos humeros subtraxit nunquam, unicum tamen quasi videbatur suscepisse negotium salutis suæ, & decretoriam illam diem nullâ non die præcogitare; maximi momenti ratus, scire utiliter momenta vitæ cum mortis dividere. Quorsum enim spectabat illa tam assidua pretiosi temporis vindicandi cura; quando ne vel quadrantem otiosum dimitteret precatorios Marianarum laudum, ubi ubi vacaret, volvebat globulos, & illam à longè salutabat, quam devotis proximam noverat esse agonizantium matrem. Ita videlicet utebatur quasi indigeret tempore, cum totum haberet simul. Nec horâ quidem indiget, qui quotidie vitæ suæ supremam imponit manum. Quorsum illa non nisi gravioribus morbis interrupta devotio, quæ velut abiturus quotidie divinum sumebat viaticum, quotidie DEI hominis sepulchrum factus, de suo cogitavit sepulchro. Quorsum illa corporis tam severa ac dura tractatio, & propè ad contemptum neglectus? Audite posteri virtutem occultatam, sed hoc ipso nobiliorem quod subductam humanis oculis, contentam divinis. Pretiosissima quæ sunt latere amant. Annis Dominici Adventus & Quadragesimæ ferijs ex diurno fatigata labore membra, non in mollem pulvillum, aut cygneas plumulas, sed in malè fartum duro stramine ac paleis saccum reclinabat, quasi pomum se esse crederet ex vitæ arbore deciduum, quod in stramine ad maturitatem reponi deberet. Quorsum etiam illa sanctè constantèq; servata in persolvendo divino penso orandisq; quotidianis horis Officij consuetudo, cum sibi oraturo mortualis calvæ fabricatam effigiem proponebat? Quorsum deinde illa sollicitudo præpropera, & fortasse multorum iudicio præcox, cum in ætatis flore, vitæ suæ (quam id temporis alij sperare primum incipiunt) diffidens, conscriptas, signatasq; ultimæ voluntatis tabulas quaqua iter caperet, circumferebat? Quorsum deniq; illa tam matura sepulchralis loci designatio, & funebris

bris olim morituri Epigraphe? Nimirum hæc eo spectabant, ut Joannes Augustinus non censeretur inter vivos amplius, sed mortuos, quos inter certior sibi ac diuturniorem parari noverat stationem. Nullus dubito didicisse hanc artem ab Austriacis suis Viennensem. Sanè *Maximilianus I. Austriacus* triennio ante mortem funebrem capulum è querno ligno arcæ viatoris inclusum ubiq; secum circumferri voluit. *Carolus V.* illud belli fulmen, ut divinæ fulmen evitaret sententiæ quinquennio integro Sarcophagum cum omni funebri supellestile, quacunq; seu victor graderetur Gradivus, seu pacificus Monarcha suos inviseret, clanculum deportari curabat, & noctibus singulis velut thesaurum nemini conceditum in suo reponi cubiculo. Ita Maximorum breve iter per exempla secutus *Joannes Augustinus* & firmatas testamenti tabulas ubiq; secum circumtulit, & Epitaphium in columna velut gloriosum Victoriæ de se ipso relatæ, ac triumphatæ pridem Zoiphiliæ tropæum appendit: salubre iam ipse quoq; exemplum alijs, quia ante mortem mortuus, ad illud sæpius aperuit oculos, ad quod suos longioris vitæ avida senectus occludere solet. Nihil miror ampliusolorinum lessum, quo suo ipse non invito prælusit funeri. Diu ac sæpè didicerat quam semel benè mortem experiretur. Sentiebat moriturus in vitæ suæ Breviario ad Completorium ventum, quare Divi Tutelaris sui *Augustini octavam* celebraturus in cælo cum se crucis munisset signo, lætum in divinam promptus voluntatem accinuit: *In manus tuas Domine commendo spiritum meum.* Simul cecinit simul dixit & vixit. Credo ego *Academici* stupuisse mortem, cum adeò exercitatum in arte omnium difficillima Veteranum experta est, quem sperabat Tyronem. Malè igitur existimavimus nuper primum è vivis abiisse *Cancellarium* nostrum, & viam signasse numerosissimæ posteritati. Pridem viator fuit; nuper solum pervenit ad terminum: cum illi non erepta vita sed melior red-

reddita ; non consumptus spiritus, sed emissus ad certiora ; non Libithinæ traditus sed libertati assertus. Neque verò, licet à nobis abierit, *Cancellarium* perdidimus *Academici* ; neque *Præpositum Ecclesia Cathedralis* ; neque *Decanum Kiremberga*, neque *Consiliarium Majestas Casarea*. Solum *Joannem Augustinum* nobis abstulit *Joannes Augustinus*. Et alterâ quidem parte terræ restituit, alterâ cælum auxit. Supremi Imperatoris nutu jussus de statione sua decedere *Universitatis & Ecclesiarum* curam, donec alteri consignet, non deposuit, sed feliciorum suscepit. Adscriptus Beatorum Consistorio propensus manet in terras, & propitia nobis sidera in felicissimas disponit influentias. Utinam *Academici* mihi liceret tantum virum celebrare pro meritis, ornare pro exspectatione vestra, explicare pro nepotum & cognatorum solatio, pro meo desiderio venerari. Sed ô Te cæterâ felicem *Joannes Augustine*, in hoc tamen (si postquam felicissimum Te esse non ambigimus licet dicere) infelicem, quod vel tam sterilem, vel tam serum nactus sis ad Tuas exequias Oratorem. Posses fortasse in hanc diem servatus, in hoc Tibi debitum obsequium natus videri, cum idem omninò annus quo Tibi in hanc ædem Canonico primus ingressus patuit, mihi primam vitæ lucem ostenderit. Sed ô vel Te alienæ laudis non indignum, vel me infortunatum ! Eo primum anno in hac æde Orator audio, quo Tu primum Oratoribus semper alias apertissimas aures accommodare non potes. Nempe in hoc natus sum ut surdo Tibi fabulam canerem, vitam Tuam maximè feriam, minimè fabulosam : Tu in hoc denatus ut impari me Tuis laudibus ostenderes Oratorem. Non diffiteor, sed ab impari etiam sæpè sincera venit laudatio. Nec suum ab Oratore pretium deposuit Panegyris, si quod est ab argumenti amplitudine consecuta. Multi tametsi DEO impares DEUM tamen non inutiliter laudaverunt. Scio verò consilium Tuum. Non vis audire Oratorem peregrinum,
qui

qui habes domesticos. Non vis audire unum rogatum à Tu-
 is, qui vivus Tute Tibi ipsi plurimos conduxisti. Nihil opus
Academici mea Panegyri. Habet. habet suos oratores *Joannes*
Augustinus. Habet copiosos pauperum & pupillorum lacry-
 mas, quibus largissimam sæpè manum explicuit. Difertissi-
 mæ ad persuadendum egenorum lacrymæ, quæ etiam mor-
 tuos, qualis erat ab annis pluribus *Joannes Augustinus*, mo-
 vere possunt. Habet Venerabilis Capituli concordem sen-
 sum, quod quæ multorum fatigassent ingenia occupationes,
 à *Joanne Augustino* susceptæ fuerint feliciter, feliciùs exantla-
 tæ. Habet æquissimum cognatorum, & Nepotum dolorem,
 qui non Præpositum, non Decanum & Cancellarium, sed al-
 terum suum in terris parentem, vivum virtutum exemplar,
 absolutam statûs Ecclesiastici normam, solertissimam ad om-
 nem pietatem Magistrum obitu præquam maturo erep-
 tum dolent. Hi sanè si loquantur (ut absit omnis Orator) &
 ad commiserationem movebunt animos, & ad gloriosam
 sequelam flectent, & digna tanto viro encomia in omnium
 cogitationibus generabunt. Videtis ipsi piæ flumina eloquen-
 tiæ, videtis Oratores pullo amictu vestitos. Fallor nisi vobis
 quoq; jam persuaserunt, quod pridem sibi, ut *Cancellario*
vestro suprema gratitudinis faciatis impendia, eiq; dormien-
 ti lacrymas pro pulvillo aut pulveribus substernatis. Molli-
 ter cubabit qui pro pulvillo suorum incubabit lacrymis.
 Suaviter quiescet, qui liquido & semper duraturo tegetur
 monumento. Ego verò cum in illo verser stadio quod pe-
 rangustis paucorum dierum inclusum cancellis, non finit
 me liberè exspatiari quæ vellem; habenas contraho, & satis
 mihi dixisse videbor, si fatear ingenuè muneri me hodie meo
 primum defuisse. Debui dicere quod dixi: non tamen dixi
 quod debui; compendio quidem Orationis meæ, sed injuria
 temporis, & damno voluntatis. Quanquam esto dixissem
Reverendissimum Præpositum, Magnificum Cancellarium, Cla-
Dom. Pars II. O o o rissi-

issimum Doctorem, sapientissimum Consiliarium, nisi dixissem, Joannem Augustinum nihil dixissem. A tot honorum punctis unica tantum Mors ultima linea rerum duci potest. Quam quia ego celer nimium Apelles penicillo meo ita duxi, ut possit non unus Protogenes suam feliciter superinducere nihil Dixi.

PANEGYRICUS FUNEBRIS

ILLUSTRISSIMO ADOLESCENTI
MICHAELI ADAMO
BAPTISTÆ,

S. R. I. Comiti ab Althan

Principi Juventutis Academicæ

Dictus Viennæ Austriæ Anno 1648.

Cerbum est parentare, cui pro velle non possis, inhumanum cui pro posse non velis. Ubi ad facultatis arbitrium voluntas flectitur, officium citra inhumanitatis periculum non exercetur. Sed gravioris delicti se reum facit qui minus vult, cum minus potest. Funebria iusta solvimus Academici *Principi Juventutis*, nuper Rhetori jam ut speramus Oratori, & pro Domo sua & pro nobis. Officij mœsti genus meruit rara virtus, indixit affectus. Hæc uni mihi demandata est Provincia, sed operosum est celebrare Panegyri quem nec vivum, colere pro merito quisquam po.

potuit, nec flere defunctum, Frustra ego mihi operæ pretium polliceor, & jejunos Orator, & consumptis iam lacrymis ineptus ad luctum, ubi aliorum non modo animi, sed etiam oculi in suo munere desperarunt. Quid quod communem omnium vestrum causam agere debeam, non meam privatam : difficile est suo se exsolvere debito, temerarium velle alieno. Ad lacrymas tamen reos provoco : Et si mihi de Illustrissimi Juvenis virtute non licet loqui eximie, eximie tamen sentire concessum est. Ad lacrymas inquam pietatis in Principem Juventutis stipendia, ad quas suo exemplo nos cœlum provocavit. Nam quo tempore citabatur ad divinum Consistorium Academicus noster, tenui matutini roris lapsu distillavit, quasi lacrymas nobis sufficeret, quas ex nobis æquales meritis non possemus effundere. Sed suspectus hic instructor est, qui aliud docet, aliud agit. Cœlum nos flere docet ; lætatur : lacrymas in funere nobis præscribit, proscribit sibi : Thesaurum nostrum tollit, auget suum : hortum nostrum nobilissimo flore viduat, exornat Paradisum. Verùm facile cœlo ignoscimus : sine pluvia occumbere non debuit, tam serenum Juventutis Academicæ sydus. Autumnum declinare in exitum mors recordata, quod crevisse sciverat in horto nobile decerpit pomum. Maturum certe fuit, & dignum pro quo certaret non Dearum Trias, sed Cœlum & Terra. Certavit citra discrimen jurgij. Pronuntiavit supremus arbiter, & terræ corpus, cœlo animam jussit restitui. Nullum hinc metuat Troia nostra excidium, suâ sorte contenta terra est, sua cœlum. Nos verò Academici amisimus *Michaëlem Adamum Baptistam S. R. I. Comitem ab Althan*, Juvenem Illustrissimum ; verè Illustrissimum quarumcunq; comparatione virtutum. Non relego Annales maiorum, morum æstimo integritatem : quanquam & inde copiosa mihi messis caderet laudationis. Amisimus *Michaëlem*. nomen Angelicum non debebatur terris. Amisimus *Adamum*,

sed non exclusum est Paradiso, quia nunquam violatorem innocentiae. Amisimus *Baptistam*, quo inter Academicos non furretis maior. Vos ipsi fatemini, qui vobis de magnitudine suspecti estis. Denique amisimus (quod plures meretur lacrymas, quam possimus vel solliciti impendere, vel commoti sperare) amisimus vivum exemplar virtutum omnium. Sancta veritas! nihil nihil alienum à Te scripsit Illustrissimus Juvenis ex Michaëlis commilitonibus, cum scripsit defuncto compendiosum elogium. *Angelicam egit vitam, humilis fuit, exemplo praeivit alijs, errantes instruxit: denique ut paucis complectar verbis Angelus fuit in omnibus actionibus.* Circum habeo definitum: campum non ingrediar, ne ingrediar Labyrinthum. Quanquam hic ipse circus omni campo mihi spatiosior est, ut cogar in illo circulum quaerere, & parvis labris ingentem delibare virtutem. Quid de Angelica puritate dicam? Ex ungue Leonem, expugno Herculem divinitate. Juveni nobili joco puellae cuiuspiam solum nomen obijcianti, cum etiam cogitationes eius à gynaeceo abhorrent, in Græcensi sacrario piè sacrilegus generosum infregit colaphum. Quid de pietate & frequentissimo sacramentorum usu? Deum sub panis speciebus velatum nec ad cancellos, nec ad subsellia, ut ceteri, acclinatus, de plana humo, sponte nudatis genibus adorabat. Quid de libera illa & fructuosa pariter errantium correctione, cum versaretur inter juvenes, velut Censor in Romano confessu? Palam non semel reprehendit fucato praetextu suam colorantes malitiam. Quid de amorum conciliatrice morum suavitate, & simul penè dixerim Catoniana gravitate? Versabatur juvenis inter senes velut Augustinus cum Ambrosijs, Alipius cum Augustinis: inter juvenes velut Cassianus cum Dorotheis, Benedictus cum Mauris. Quid de illa nunquam satis de praedicanda patientia, quam vel in extremo morbo pientissimis suspirijs testatam fecit: *Benedictus* (exclamavit non semel) *Benedictus Deus,*

Deus, quod banc mihi dederit infirmitatem. Quid de illius coniunctissima cum Deo voluntate? Rogatus si optio daretur mori ne mallet an vivere? respondit: *In sinceritate cordis vellem quod Deo placeret.* Quid de heroico mundi contemptu? Jam votis adstrictus anulum aureum Illustrissimæ parenti restituit, adjecitque: *Auro non amplius utar.* O dignissimas voces æternitate! ô aureas gnomas! Quid dicis juvenis integerrime? *Non amplius auro!* Imo iam primo radiare auro incipies cum aureos tuos mores cœlo inferens auro splendor emicabis. Nimirum ad hæc Te Tua impellebat animi modestia, & profunda infra omnes commilitones demissio, quam qui velit digno penicillo depingere, annos sibi optet, aut quantum Tumetipse merebaris ætatem. Plura Academici, solent in alijs conquiri facinora, ut vel uni sufficiant Panegyrico; in *Michaële Adamo Baptista* singula fuerunt tam magna, ut plurimis esse possent Panegyricis argumenta. Vivit, vivit adhuc in animis & oculis omnium nostrum; imò in lacrymis velut speculari crystallo relucet profundissima nobilissimi juvenis demissio, qua neminem videbatur se inferiorem, omnes superiores agnoscere; ita mediastinos ac plebeios æquè ac nobilissimum quemq;, non amore solum prosequeretur, sed honore. Quoties vidimus cum infimæ fortis juvenibus suavissimè conversantem, eorum salutis procurandæ studio, & illis non rarò deferre, quos nobilitas cœtera vix oculo dignari solet. Quoties vidimus in Oratorio Sodalitij ad Præsidis pedes in genua provolutum, palàm erratorum suorum veniam (si quæ tamen admisit) non sine animorum nostrorum motu petijssè. Quid verò commemorem, quod insignia illa animi ornamenta, pulcherrimarum virtutum actus (Deus bone quantas participatæ divinitatis opes!) quantum potuit incrustare laboraverit, & occulere. Sed quod soli accidit cum se non potest intra nubes ita abscondere, quin aliquando per rimas prodat, ita Illustrissima

in Illustrissimo Juvene virtus, quo magis celabatur, hoc gratiosius promicabat : reddebatq; Michaëlem velut solem à nube & Eclypsi gratiorem. Quid quod commendabili planè ignorantia, & multis præferenda scientijs virtutes multas habuerit, quas vel tales non agnoverit, vel agnoscere ex demissione noluerit, quasi jam ita traxisset in assuetudinem, ut naturam induerent ; seq; tantum iam didicisset infra alios demittere, ut in se non se amplius sed alium contempleretur. Non errasti Angelice juvenis : Angelum quippe circumtulisti in tuo corpore : *Angelus fuisti in omnibus actionibus*. Contractione ad modestiam, extensione ad actus heroicarum virtutum. Familiare illi sive in scholis sive in templo neglectis Nobiliorum subsellijs reliquæ accenseri turbæ ; & illorum semet collocare in numero, è quorum numerosè non esse, gravissimè non semel indoluit. Et porrò ut talis etiam ab alijs æstimaretur ingeniosè contendit. Cum enim nomen suum subscriberet (quod ipsi in Scholastico penso vidimus) parerga omnia nobilitatis, & magnorum nominum phaleras rescindebat : ut nisi nosses, plebeium putares. Poterat subscribere. *Michaël Adamus Baptista S. R. I. Comes ab Althan* : at prætermittis cæteris solum scribebat : *Michaël Althan*. Non errasti Angelice Juvenis. Michaël Angelicum nomen, satis expressit quis esses : *Angelus fuisti in omnibus actionibus* : O virtutem ut raram in tam nobili sanguine, ita summis æquè ac infimis suspiciendam ! illis ut imitentur, his ut sapiant ad sobrietatem. Sed obruit me domesticæ submissionis magnitudo, convertor ad peregrinam. Loquatur nobile illud literarum emporium, Loquatur Athenæum Græcense. Scio quod acerbissimas nuntius, qui Michaëlem nobis ereptum retulit, ingenti illic mœrore affecerit universos. Scio quod cladi nostræ velut suæ, imò & suæ, maximopere ingemiscant. Nempè & illis rari exempli norma erepta est. Lugeat defunctum quem suspexere vivum : & fortè nec
tunc

tunc cohibuerunt lacrymas, cum tenellum nobilissimo natum sanguine, ad omnem virtutem factum, ad summa omnia natum adolescentem, vel poenali sacco velatum qua nodosis flagellis in tenerum saevire corpusculum, qua sub gravi cruce penè collabascere; vel scopis armatum (efflitim postulata ab arbitris licentia) palam inspectantibus Academicis aream Academicam everrere; vel in schola infima inter Elementariorum risus genibus flexis poenam aliquam postulare viderunt. Deum immortalem quam vel unica sui abiectio copiosam mihi exhibet materiam, ut cogar non Michaëlis funeri sed nostro dolori parentare. Succisum tam nobile, ferax, amœnum, illustre germen mortis falce lugendi potius, quam ludendi est argumentum. Emeritus Rhetor candidatus Philosophiæ, quem Mortis non timet *Ergo*, è circulo ad centum abiit, è terra ad cœlum. Ita feliciter in uno termino omnes terminos comprehendit. Si cadaver saccus est: iam mors eius in sacco est, in cœlo vita. Beatus sanè, quia medium tenet, è Peripatetico factus Pytagyricus perpetuum sibi indixit silentium: quia conclusit in *Forma*, sed iam vel maximè loquitur, nunquam alios facundior: facto nos monet, cum sedere non vult ad Cle-anthis lucernam; meliorem esse in cœlo Philosophiam ubi est *æterna sapientia & lux æterna*, quam in terra ubi est *Logica* per anagramma *caligo*. Auditus sæpius è theatris & exedris, non sine gratia, non sine majestàte, nec sine applausu, nec sine lacrymis. Egit semper benè, nunc optimè, & suam conclusit fabulam: quia commodo suo, plausum date; quia damno nostro, dolete. Exspectavit tamen donec Pax sanciretur Germaniam. Possumus nunc, quod pridem nulli licuit sine veri discrimine dicere: *Requiescat in Pace*. Diem ipse sibi scripserat, & horam septimæ Novembris septimam, ut peroraret in *Congregatione Mortuorum*. Timuit illum mors ferire, ne profanaret Sabbathum Marianum Rectoris Maria-ni,

ni, sed ipse, ut sanctificaret sabbathum *Requievit à laboribus suis. Requiescat* ergo innocentissima anima *in Pace* nostra, eique exoret constantiam: *in pace sua* eiusque fruatur æternitate. Ego verò ut meo defungar munere, quod non nemo de suo Belgio, veriùs dicam de Michaële. Juventus Academica Urbis Viennensis cœlum est, cœli huius sol *Michaël*. Juventus Academica Urbis huius annulus est, annuli huius gemma *Michaël*. Juventus Academica Urbis huius oculus est: oculi huius pupilla *Michaël*. Juventus Academica Urbis huius Paradisus est; Paradisi huius delitium est *Michaël*. An me infelicem! quid dico est? non est, sed fuit. Odiosum hoc dissyllabum, & rem nobis & spem abstulit felicitatis. Nescio enim an habitura sit aliquando posteritas, quem Michaëli possit componere; illud scio retroacta tempora vix habuisse.

DIXI.

INDEX